LIETUVA

Nr. 35 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 2 Rugsėjo (September) 1898 m. — Metas VI

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knjgas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiunciant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Amerikos su Iszpanija.

Karė terp Amerikos ir Iszpanijos pasibaigė; nors sandara dar nepadaryta, bet karę wisgi galima laikyti už su wisu pabaigtą, ji jau ne atsinaujįs. Dabar tapo isz Amerikos pusės jau iszrinkti komisoriai ant galutinų tarybų kaslink padarymo sandaros, į tokius komisorius tapo iszrinkti: buwęs iki dabar Amerikos užrubežinių dalykų ministeriu, Day, kurisai nuo ministerio wietos atsisakė, jo wietą užims buwęs Amerikos pasiuntinys London done, Hay. Apart Dayo, į komisorius tapo paskirti senatoriai: Dawis ir Frye, Whitelaw Raid ir sudžia White. Day neužilgio keliauja į Paryžių, kur atkaks ir iszpaniszki komisoriai. Ant kokių iszlygų bus padaryta galutinai sandara, dar nežinia. Abidwi pusės, žinoma, stengeis iszturaukti isz tarybų kuo didžiausią šau naudą.

Amerikoniszki kareiwiai grįžta dabar namon isz swetimo kraszto, pargrįžę apskundžia kareiwiszkas waldžias, kad jos ne parupino wisko, kas kareiwiams reikalinga. Truko mat kareiwiams įsiweržusiems į prieszų krasztą masto, waistų, gydytojų pagelbos. Per tai ir tokia daugybė ligonių amerikoniszkoj pusėj. Deszimts syk daugiaus kareiwių pražuwo nuo ligų negu nuo iszpanijonų kulkų, o nuo to kareiwius buwo galima apsaugoti. Už tai laikraszcziai kaltina Amerikos karės ministerį, kad jis ne parengė wisko, kas reikia. Žinoma, kad jis ne be kaltės ir todėl, kaip spėja, neužilgio turės pasitraukti nuo wietos ministerio.

Iszpaniszki kareiwiai sugrįžę nuo Kubos aiszkina amerikonų pergalę tuom, kad jie turėjo geresnes kanuoles, kaltina teiposgi ir karės wedėjus. Sugrįžę kareiwiai isz Santiago pasakoja, kad czia wisai ne buwo reikalo pasiduoti, galima buwo dar ilgai gintiesi, kareiwių tinkanczių į muszius ne stokawo, amunicijos buwo užtektinai, prisigriebti į portą amerikoniszka laiwynė ne galėjo, kadangi portas buwo gerai torpėdoms iszklotas. Jeigu iszpanijonys ilgiaus butų laikęsi, besiplatinanczios terp amerikonų ligos butų jų pajiegas apsilpninusios ir iszpanijonai galėjo per jų stowyklas prasimuszti. Miestas Santiago, pagal pasakojimą sugrįžusių į tėwynę iszpaniszkų kareiwių, tapo atiduotos amerikonams be jokio reikalo; užtai iszpaniszki jenerolai bus atiduoti po sudu ir jeigu pasirodys kalti esą, juos sudas nubaus.

Tie pats iszpaniszki kareiwiai, sugrįžę isz Santiago, apskundžia amerikonus, buk tie neiszpildė padarytos prie pasidawimo sutarties: ne dawė kiek reikia maisto, suwarė pasidawusius kareiwius į wieną wietą ant lauko, ant lytaus, kur per keilas dienas jie iszbuwo su gulinczials nepalaidotais numirėliais. Nuo to terp pasidawusių iszpanijonų ligos pradėjo siausti teip kaip ir terp nepapratusių prie Kubos klimato amerikonų.

Kaip ten isztikro dalykai stowi ant Filipinų, nežinia. Amerikonai turi wisgi czia tikt du miestu: Cavittą ir Manillę. Ant Cavittos ulyczių užgimė musztynės terp cziabuwių ir amerikonų, kuriose du amerikonai ir keli cziabuwiai tapo užmuszti. Musztynes pagimdė wienas amerikoniszkas kareiwis, kurisai tuszcziais patronais be kulkų szaudė į cziabuwius. Tie tikėjo, kad amerikonai szaudo su kulkomis, susirinko jų daugiaus ir prasidėjo kruwinas muszis, ant iszwaikymo cziabuwių reikėjo su traukti Amerikos raitelius. Pasikėlėlių wadowas ant Filipinų, kaip amerikoniszki laikraszcziai paduoda, sutinka, kad salas paimtų po sawo apgynimu amerikonai arba Anglija, reikalauja wien, kad jos rėdytusi autonomiszkai. Ant tų iszlygų jis žada paleisti sawo kareiwius namon. Ne žiurint wienok ant tokių pažadėjimų, pasikėlėliai užima wis didesnius plotus. Nežinia tikt priesz ką pasikelia tų salų gywentojai? Aguinaldo pats iszsitarė, kad jam sunku suwaldyti sawo žmonis, todėl ir jo pažadėjimai ne turi didelės wertės.

Ant buwusių iszpaniszkų waldybų labiausiai platina terp tų waldybų gywentojų nepasitikėjimą amerikonams pats amerikoniszki laikraszcziai. Tuli teip wadinamų jingosų laikraszcziai, matomai nuo maskolių pasimokinę, jau dabar, kada tos iszpaniszkos waldybos dar nėra amerikonų rankose, jau reikalauja, kad ant salos Porto Rico, kur angliszkai kalbanczių ir suprantanczių daug mažiaus negu Lietuwoj maskolių, butų uždarytos wisos iszpaniszkos mokslainės ir jų wieton parengti angliszkas, kad wisi urėdai butų angliszki, kad salos gywentojams ne mokantiems angliszkai butų atimtos wisos politiszkos tiesos, kad jie ne turėtų balsawimo tiesų. Taigi mat musų "iszliuosuotojai", jeigu tikt turėtų waldžią, jie isz garsios "liuosybės žemės" padarytu daug bjauresnį krasztą negu Maskolija.

Wokietija užmanė Amerikai ir Anglijai, su kuriomis isz wien waldė salas Samoa, pasidalyti jas: Wokietija paimtų sau wieną tų salų dalį, kitą paimtų Anglija, treczią gi Amerika. Apie tai tos wieszpatystės weda dabar tarybas.

Maskolija.

Swarbiausiu pereitos sanwaitės atsitikimu Europoj yra paliepimas Maskolijos ciecoriaus Mikalojaus, iszduotos 24 d. Pjutės mėnesio užrubežinių dalykų ministeriui, kad tasai užkwiestų wisas wieszpatystes ant kongreso, ant kurio bus apkalbėta, kaip galima praszalinti karę, kad ant musų žemės butų sandara, teiposgi ant apkalbėjimo kaslink sumažinimo po ginklu laikomos kariaunos, paliowimo ginklawimosi. Nuo paskutinės karės Prancuzijos su Wokietija, taigi nuo 1871 m., wisos Europos wieszpatystės pradėjo lenkcziui ginkluotiesi, per tą laiką kareiwiszki reikalai suėdė milijardus frankų pinigų lyg į balą sumestų. Priskaiczius ne paprastus iszleidimus, užtrauktas ant sudrutinimo kariaunos skolas ir už jas palukus, netoli pusė metinių surinkimų didžiųjų Europos wieszpatyszczių eina ant kariaunos reikalų, ant kitų reikalų teip mažai te lieka, kad wieszpatystėms sunku ką nors nuweikti. Maskolija, apwersdama netoli pusę sawo surinkimų ant kariaunos ir kariszkos laiwynės reikalų, ne turi pinigų ant pakėlimo žmonių apszwietimo, ant gerinimo kelių, pakėlimo puolanczios žemdarbystės, szelpimo baduojanczių beweik kas metą kokioje nors jos dalyj gywentojų. Turtingiausia isz Europos kietžemio wieszpatyszczių, Prancuzija ir ta pradėjo jau stenėti užkrauta dideliais mokeszcziais ant kariaunos reikalų. Jeigu dabar caras atsiliepė su sawo užkwietimu kitų wieszpatyszczių ant tarybų kaslink praszalinimo priežaszczių karių ir sumažinimo kariaunos, arba nors kaslink apstabdymo jos dauginimosi, tai matomai jo užmanymui pritaria swarbiausios kitos Europos wieszpatystės, taigi Prancuzija ir Wokietija. Daugumas Europos laikraszczių pritaria caro užmanymui, iszjuokia ji wien wokiszki kareiwiszkos partijos laikraszcziai. Kada wieszpatystės siųs sawo iszrinktus delegatus ant minėtos caro užmanytos konferencijos, dar nežinia. Jeigu isztikro susiwažiawusiems pasiseks praszalinti wisus nesutikimus, jeigu pasiseks susitarti paleisti wadžias nuolatinio ginklawimosi, gywentojai wisų krasztų galės but dėkingi maskoliszkam carui už jo užmanymą. Wokiszki laikraszcziai sako, kad patsai užmanymas ėsąs ne caro tikt wokiszko ciecoriaus, bet jis pats, nenorėdamas baidyti Prancuzijos, praszė caro, kad tasai pakwiestų kitas tautas ir sau swetimą garbę paimtų.

Caras Mikalojus (2) 14 d. Liepos užtwirtino naują padawadyjimą kaslink unijotų tikėjimo. Padawadyjimas tasai rods ne pripažįsta unijotų tikėjimo, bet wisgi, kaip antai maiszytose szeimynose, waikams pripažįsta jau daugiaus truputį liuosybės. Pagal naują padawadyjimą: wisi unijonitai, jų waikai, nors butų krikszty ti ir priesz 1875 m., taigi pirma priwerstino padarymo unijonitų stacziatikiais, turi but stacziatikiais. Waikus katalikų, krikszytus unijotų bažnycziose daleista ne priskaityti prie stacziatikių, bet užtai waikai unijotų, nors butų apkrikszty ti katalikiszkose bažnycziose, turi but stacziatikiais. Waikai maiszytų szeimynų, krikszty ti priesz 1875 m., wyriszkos lyties turi pasilikti prie tėwo tikėjimo, moteriszkos lyties prie motinos. Po szituom padawadyjimu caras pats paraszė, kad jis tiki, kad tas dabar wisus turės užganėdinti. Mat jam rodosi, kad tokiais mažais paliuosawimais galima žmogaus saužinę užganėdinti. Saužinios reikalai, kad jie galėtų užganėdinti, turi but wisai liuosi, be jokios priewartos, tuom tarpu Mikalojaus dabar užtwirtintas padawadyjimas daugiaus pripažįsta priewartos negu liuosybės.

Nesutikimai terp Maskolijos ir Anglijos už Chinus tuom tarpu lyg nutilo, bet wisgi ne isznyko. Maskolija palaikė sau wisas koncesijas, kokias gawo nuo Chinų rando; užtai Anglijai pripažino tiesą jieszkoti sau tokių jau pietinėse Chinų prowincijose ir atszaukė isz Chinų sawo pasiuntinį Pawlową, didžiausią anglijonų prieszą; Pawlową paskyrė ambasadoriumi Korėjoj. Anglija, ne galėdama nieko daugiaus iszderėti, wėl priesz Maskoliją nusilenkė. Užtai ji Azijoj stengiasi pa traukti į sawo pusę Japoniją. Tuli laikraszcziai paduoda, buk tas Anglijai jau pasisekė, buk terp Anglijos ir Japonijos padaryta sutartis, ant apstabdymo Maskolijos, jeigu toje bandytų užimti prigulinczią Chinams Mandžuriją. Jeigu maskoliszka kariauna įsiweržtų į Mandžuriją, tąsyk Japonija su sawo kariauna užimtų Korėją, japoniszka gi laiwynė susijungtų drauge su angliszka. Maskoliszki laikraszcziai wienok tam angliszkų laikraszczių paleistam paskalui netiki ir jį iszjuokia.

Jeigu ne pasiseks Maskolijai susitaikyti su Anglija kaslink pasidalinimo įtekmės Chinuose, tai ir caro Mikalojaus suszauktas kongresas ne priwers Anglijos wisiszkai pasiduoti Maskolijos norams. Minėtas kongresas, jeigu Maskolijai pasiseks patraukti wisas kitas Europos wieszpatystes, tiek galėtų padaryti, kad tos wieszpatystės galėtų susidraugauti wisos priesz Anglią ir kaip spėja ir priesz Amerika, jeigu tojė su Anglija susirisztų.

Krasztai prie Raudondjų jurių.

Ėjimas angliszkos kariaunos ant Chartumo, Derwiszų kraszte, turėjo wėl apsistoti, kadangi Chartume yra 70000 derwiszų, angliszkos gi pajiegos ne pereina 20000 angliszkų ir egiptiszkų kareiwių, angliszkas kanuolinis laiwas ant upės Niliaus snsidaužė ir paskendo, kareiwiai nuo jo wienok wisi iszsigelbėjo. Dabar anglijonai wėl pradėjo traukti toliaus į pietus, derwiszų forpostai traukiasi nuo anglijonų į kruwą. Neužilgio todėl reikia czia prieszais Chartumą laukti didelio muszio. Tuli angliszki laikraszcziai pranesza, buk Prancuzai isz sawo waldybų slapta iszsiuntė kariauną prie Niliaus isztakų, idant užkirsti kelią angliszkai kariaunai, jeigu tojė bandytų eiti toliaus į pietus.

Kitoj Raudonųjų jurių pusėj, Arabijos dalyj, Jemene, užkilo maisztai, kurie neiszpasakytai pradeda platintiesi. Turkija, kuriai tie krasztai priguli, ne turi pajiegų ant pergalėjimo maisztinųkų. Turkiszkas janerolas, iszsiųstas su twirta kariauna priesz pasikėlėlius, pats su sawo kareiwiais perėjo į jų pusę. Dabar priesz juos sultanas iszsiuntė garsų grekonų pergalėtoją, Edemą paszą. Maskoliszki laikraszcziai sako, buk Anglija tuos maisztus tyczia sukėlė ir palaiko, tikėdamasi per tai Turkijos sultaną į sawo pusę patraukti, arba atrasti progą užimti sau kokį nors Arabijos szmotą.

Excursia į Bostoną.

Nickel Plate geležinkelis pardawinės exkursijos tikietus isz Chicagos į Bostoną ant 16, 17, ir 18 Rugsėjo už $19 į abi pusi (round trip). Tikietai bus geri ant sugrįžimo iki 30 d. Rugsėjo. Kad atsitikus sziai progai daugybė žmonių važiuos, taigi norinti gaut miegojimo karus, turi atsiszaukti ankscziau prie J. Y. Calahan, Gen'l Agent, 111 Adams St., Chicago, Ill. Telefonas: Main 3389. (58)

Isz Lietuwos.

Isz Lydos, Wilniaus, gub.

Rugiai jau wisur nupjauti, už augo jie szįmet teip gražus, kokių jau seniai ne buwo; tikt suwežimą stabdė nesiliaujanti lytus, kurie kaip kur sudaigino rikėse ant lauko stowinczius. Užstojus kelioms dienoms giedros, ukinįkai pasinaudojo ir suwežė nupjautus rugius. Kadangi szįmet jie gražiai užaugo, tai ir prekės grudų nupuolė.

Wiename kaime netoli miestelio Szczuczino, mažas piemenaitis užsimanė pasiskyti žirnių nuo swetimo lauko. Užtėmyjo wienok tą žirnių sawinįkas, waiką pagawo ir skaudžiai jį sumuszė. Riksmą muszamo iszgirdo tėwas waiko, jis atbėgo sunui į pagelbą, pagriebęs kelis akmenis, metė į kankintoją sawo sunaus ir teip gražiai pataikė į galwą, kad pramuszė kaulą. Nugabeno dar be žado gulintį ukinįką į Szczuczino ligonbutį, kur jis ant rytojaus ir pasimirė.

Nepaprastas gydymosi budas.

Du waikinai kaimo Zagnicos, Tarbatos pawietyj, Latwijoj, grįždami namon isz karczemos, užtėmyjo girioj netoli kelio ugnį ir žinoma, užsimanė persitikrinti, nuo ko ta ugnis yra, prislinko jie tankumynu prie ugnies ir užtikro pamatė žingeidų daiktą: mažoj terpgirio palaukėj buwo už degtas laužas, per kurį szokinėjo nuogi, iszsitepę juodi žmonės. Waikinai patikėjo, kad tai yra welnių westuwės ir persigandę leidosi bėgti ir tuom iszgazdino ir szokinėjanczius per ugnį welnius, kurie pasirodė gywentojais netolimo kaimo. Jie mat, pagal įsakymą wieno awinįko, tokiu budu gydėsi nuo niežų. Awinįkas mat liepė jiems iszsitepti degutu, užkurti girioj laužą ir teip iszsitepusiems szokinėti per ugnį mėnesienos naktyj.

Isz Trakų, Wilniaus gub.

Hebreiszkoj kalboj iszeinantis Warszawoj laikrasztis "Hacefira" pranesza apie szitokią bjaurią žmogžudystą atsitikusią netoli Trakų. Rytmetyj, žmonės eidami į darbą, užtėmyjo tuojaus už miesto ant telegrafo stulpo kybantį jauną žydą. Rankos ir kojos jo buwo winimis prie stulpo prikaltos, burna su skudurais užkimszta, deszinė akis iszmuszta ir daug žaizdų ant wiso kuno, kas rodo, kad kol jį įweikė žmogžudžiai, jis smarkiai gynėsi. Prie kaklo jo buwo pririsztas popieros szmotelis, ant kurio matomai buwo kas paraszyta, bet besitraukiantis per naktį smarkus lytus rasztą nuplowė ir todėl nežinia, kas ant tos popieros buwo paraszyta. Užmusztasis atkako į Trakus isz rytinės Maskolijos, isz miesto Kazaniaus ir gyweno jau nuo penkių metų, užsiiminėjo jis jawų prekysta. Kas jį galėjo užmuszti, dar nieks nežino.

Peterburgskija Wiedomosti apie wyskupą Wolonczauskį.

Maskoliszkas laikrasztis "Peterburskija Wiedomosti" patalpino rasztą apie musų rasztinįką, wyskupą Wolanczauską ir apie swarbiausią jo darbą, taigi apie Istoriją Žemaiczių wyskupystės, apie iszwertimą tos knįgos į lenkiszką kalbą ir apie perspaudinimą jos Amerikoj kasztais kunįgų Miluko ir Burbos. "Peterburgskija Wiedomosti" sako, kad isz lietuwiszkos kalbos į kitas wersta ne wien "Žemaiczių Wyskupystė". Isz lietuwiszkos kalbos wersztos yra: Juszkewycziaus, Swodbinė rėda lygiai į lenkiszką, kaip ir į wokiszką kalbą; Donalaiczio eilės werstos į lenkiszką, (tikt Pawasario linksmybės, Rėd) ir į wokiszką.

Truksta mokintojų Kauno gub.

Maskoliszkas laikrasztis "Kowenskija Gubern. Wiedomosti" skundžiasi, kad dėl Kauno gubernijos truksta mokintojų, ant szių metų 20 mokslainių ne turi mokintojaus. Isz Maskolijos czia partraukti doresniejie mokintojai, supratę wisą kwailumą sawo perdėtinių ir mierius rando, kuriam ne tiek rupi apszwietimas kiek kwailinimas ir maskolinimas lietuwių, apleido sawo wietas; pasiliko ant wietų tikt niekiausi ir iszėję isz Panewėžio mokintojų seminarijos.

Lietuwos dailidės į Australiją.

Po Witniaus ir Witebsko gub. važinėja Australijos agentai kalbindami dailides keliauti į kolioniją Pietinės Australijos, kur jie ras gerą uždarbį. Neseniai ant wokiszko garlaiwio "Atlant", isz Peterburgo iszkeliawo 42 dailidės isz Witebsko ir Wilniaus gb. į miestą Adelaidą, pietinėj Australijoj. Kad tikt iszkeliawusiems ne reiktų gailėtiesi, kad apleido sawo tėwynę. Ne wisada sweti miems agentams galima pasitikėti.

Bulwės puwa.

Szįmet wasara Lietuwoj neiszpasakytai lytinga, ypacz ant lytaus skundžiasi gywentojai Suwalkų gub., kur per lytus ne galima buwo suwežti nukirstų rugių, daugelyj wietų jie sudygo. Žmonės dar laukė, kad nors bulwių surinks diktai, tuom tarpu ir tų wilczių reikės ukinįkams iszsižadėti. Dabar antai ateina žinios isz Suwalkų, kad po wisą gubernią nuo tankių lytų bulwės puwa, ant molynių mažai žmonės ką surinks, ant pieskynų bus jų dar kiek, bet ne daug.

Užmuszė numylėtinę.

Mieste Liepojuj, wirtuwėj restauracijos prie rotuszės, rado kraujų baloje gulinczius wirėją, jauną merginą ir sawinįką tos restauracijos. Abudu buwo perszauti, wirėja buwo jau atszalusi, negywa, restauracijos sawinįkas gi dar kwėpawo, bet ir jis neužilgio pasimirė. Užmuszta wirėja buwo mat numylėtinė restauratoriaus ir kad ji nesutiko ant to, ko restauratorius nuo jos reikalawo, užtai jis ją perszowė.

Prigėrė.

Isz Lietuwiszko Brasto raszo: duktė cziunykszczio paczto direktoriaus, jauna 22 metų moteriszkė, ant wasaros su sawo wyru ir keliais oficierais apsigyweno ant kaimo netoli Brasto. Czia ji užsimanė iszsimaudyti upėj Liesna, bet įbrido į gilumą ir pradėjo skęsti. Pamatęs tą jos wyras, szoko į upę, bet ir jį pagriebė srowė ir nuneszė toliaus. Subėgo kareiwiai gelbėti, bet isztraukė abudu jau negywus.

Gaisrai.

8 d. Rugpjuczio, netoli miestelio Smorgonės, Wilniaus gub., dware Swietlianuose, maskoliaus Aleksandrowo, sudegė parengta mielių dirbtuwė. Ugnis isznaikino wisas dirbtuwės triobas, maszinas su wisais įtaisymais.

Grodno gub. iszdegė su wisu kaimas Arkawycziai. Czia ugnis isznaikino su wiskuom 14 ukių; jeigu neiszdegė jų daugiaus, tai todėl, kad daugiaus ne buwo.

"GARSUI".

Nors "Garsui" mažiaus negu daugeliui kitų laikraszczių pridėrėtų kitus mokinti, kaip reikia elgtiesi, kadangi mažai yra lietuwiszkų laikraszczių, kuriuose butų tiek neteisingų apjuodinimų nepatinkanczių jo partijai ypatų patilpę, kaip "Garse", jis wienok nr. 33 smarkiai mus bara už musų straipsnius kaslink Chicagos lietuwiszkos parapijos kasos. Mes sawo straipsniuose reikalawome wien, kad kunįgas Krawczunas iszduotų rokundas isz suwartojimo ant bažnyczos reikalų nuo lietuwiszkos wisuomėnės surinktų pinįgų. Reikalawimas tasai, rodosi, wisai teisingas, kadangi kitur kasierius, negalinczius tikrai teisingai iszsirokuoti isz wisuomenės sudėtų pinįgų, netikt praszalina nuo kasierystos, bet dar į kalinius sodina, toki antai Europoj patenka po sudu. Kunįgas wienok, wieton iszpildyti tą, ko wisuomenė per musų tarpinįkystą reikalawo, asabiszkai juodino mus ne tikt prie kiekwienos progos ar tai pats, ar per sawo isztikimus tarnus, bet ant to pasinaudojo ir isz bažnyczios, žmonėms gi iszdawė wardu sawo paties iszrinkto komiteto newa rokundą isz iszduotų pinįgų, kuri pati musų kunįgą apkaltina labiaus negu "Lietuvoj" patilpę rasztai. Kol kunįgas Krawczunas neiszsiteisįs isz parapijonų daromų jam užmėtinėjimų, mes jo ne galime už lietuwių wadową laikyti. Jeigu daromi jam užmetinėjimai teisingi, tai ne tikt musų, bet wisų dorų žmonių priderystė yra persergėti wisuomenę, parodyti wisiems, kad jie yra skriaudžiami, stengtiesi juos nuo skriaudėjo apginti, nors juom butų ir kunįgas.

"Garsas" wienoje wietoje sziteip sako. "Kap ten ne but su Chicagos kasa, daleiskim net jog wiskas, ką "Lietuva" raszo, yra teisybė, ką sakau skaitytojai iszness gero isz perskaitymo ano straipsnio? Pasipiktinimą, daugiaus nieko; jeigu skaitytojas turėjo sulyg sziol pasitikėjimą į kunįgų teisingumą — patrotys jį, bet ką užtai naudos lietuwiszka wisuomenė?"

"Ne abejoju nė biskį, jog minėtas straipsnis sugadys jame pasitikėjimą į kunįgįją".

Mes ne užginame, kad musų stripsniai priesz kunįgo Krawczuno darbus, jeigu tie jo darbai atras apginėjus ir užtarėjus kunįgų lakraszcziuose isz szalies kunįgų neužgautų musų rasztuose, gal numažinti žmonių pasitikėjimą, bet isz tikro ne musų rasztų tai bus kaltė, tikt paczių kunįgų, kurie papiktinancziais pasielgimais sumažys žmonių pasitikėjimą, jeigu jų laikraszcziai bus apginėjais papiktinanczių kitų kunįgų darbų. Musų straipsniai iszwilko tikt į aiksztę tuos slepiamus peiktinus darbus. Jeigu tokių darbų ne bus, mes negalėsime apie ne ėsanczius garsinti. "Garsas" juk teiposgi netyli apie darbus teip wadinamų "szilupinių" ir net juos labiaus iszjuodina, negu jie isztikro juodi yra. Pasakys gal mums, kad kunįgų ne galima prie D-ro Szliupo prilyginti. Mums rodosi, kad mes priwalome žiurėti wien į darbus, o ne į ypatas: peiktinas darbas wisų lygus, ar piktai besielgiantis butų kunįgas, ar jo prieszas. Quod licet Jowi, licet et bovi! Kunįgas yra doros mokiatojumi, jis priwalo sawo pasielgimu dorą mokinamiems žmonėlėms parodyti. Doru gywenimu gal jis kunįgijos wardą pakelti, tąsyk pakils ir žmonių pastikėjimas, bet slepiant nuo žmonių ant bažnyczios surinktus pinįgus, arba juos wartojant ant sawo asabiszkų rei-

kalų garbė kunigijos nepakils, nors tuos dalykus kažin kaip slėptume, nors dar daugiaus butų laikraszczių besistengianczių tokius darbus apginti. Slėpdami keno nors peiktinus darbus, juk tuom jau mes pats dalywautume tuose darbuose. Jeigu mes žinotume, kad kunigas skriaudžia savo parapijonus ir apie tai tylėtume, juk tąsyk pats dalywautume prie tų skriaudimų. "Garsas" liepia mums tylėti apie papiktinanczius kunigų drabus, bet kodėl pats kitokių principų prisilaiko kaslink szliupinių? Kodėl tuli kunigai net isz ambonos draudžia žmonėms skaityti laikraszczius ir apszwiecziancias žmonių protą knigas; prie tokių priguli ir musų kun. Krawczunas. Ar daro tą ant padidinimo žmonių pasitikėjimo norintiems juos apszwiesti?

Sutinkame mes su "Garso" raszėjum ir pritariame jam sakydami: kas yra priežaszczia papiktinimo neapszwiestų žmonių, taigi mažutėlių, geriaus but, kad jam pririsztu girnas po kaklu ir paskandytu jurių gelmėse. Musų wienok pradėtoj kowoj ne mes ėsame priežaszczia papiktinimo, bet tikt pagarsiname papiktinanczius darbus, o tas yra musų priderystė, mes priwalome persergėti musų brolius nuo wilkų awies kailyje. Su tais musų rasztais mes ne tiek norime padidinti žmonių pasitikėjimą musų laikraszcziui, kiek teisybę parodyti. Ar "Garsas" prisilaiko kitokios nuomonės? Jeigu teip, tai tas wien rodyti, kad ir jo doriszki principai kitoki.

Szaukiame ir mes drauge su "Garso" raszėjumi: "susimylėkime nors kartą ant tų mažutėlių ir ne duokime jiems žalczio wieton tikros meilės ir doros mokintojaus!" Kreipkimės prie skriaudėjų, kadjie paliautų tuos mažutėlius skriaudę ir piktinę. Pastatykime sykį musų darbus ant principo: PEREAT MUNDUS, FIAT JUSTITIA! Stengkimės iszmesti isz musų eilių szaszuotas awis wis tiek kas joms ne butų, paliaukime užtarinėję už newertus užtarimo, nors jie prigulėtų prie musų partijos, paliaukime slėpę jų nors tokias nuodėmes, kurios yra wisuomenei wodingos. Tąsyk isz tikro užsipelnysime ant užsitikėjimo tų mažutėlių, tylėdami, slėpdami arba užtardami už piktai daranczius mes neturime ir tiesos reikalauti didesnio užsitikėjimo, kadangi tuom juk mes meluojame.

Isz Amerikos.

Baisus sukuriai.

SYRACUSE, N. Y. Ties szituom miestu, 24 d. Rugpjuczio užkilo baisus sukurys, kuris pridirbo blėdies ant daugelio tukstancių doliarų wertės. Nuneszė stogus daugelio dirbtuwių. Ant stacijos Lakeside ulyczinių karų sugriowė sieną, kurios trys žmonės tapo sunkiai apkulti, wienas isz jų apkultas mirtinai; kitą darbinįką numetė nuo wienos dirbtuwės stogo ir tasai teiposgi mirtinai apkultas. Nuneszė stogą katalikiszkos bažnyczios, numetė nuo pamato staciją Motinos Szwencziausios. Wienas italijonas, ant kurio nupuolė nutraukti elektriszki dratai, tapo elektrikos ant wietos užmusztas.

EGG HARBOR, WIS. Szitame miestelyj, ant rytinio kranto Green Bay, netikėtai užkilo smarkus sukurys, sustumė į kruwą už takoj stowinczius du laiwu: wienas isz jų teip drucziai tapo pagadytas, kad paskendo. Du jo tarnai prie to prigėrė, kitus gi iszgelbėjo žmonės nuo kranto. Wėtra miestelyj teiposgi nemažai blėdies pridirbo, sugriowė wieną didelę krautuwę, nuplėszė triobų stogus.

Užsidege angliu kastynes.

DANVILLE, ILL. Didelėse Dannitto kastynėse užsidegė szaftas. Užgimus czia ugneliai, szaftoj dirbo 18 darbinįkų. Darbinįkai subėgo prie iszėjimo, bet jis buwo liepsnos apimtas, degė paskėlimo prietaisa. Nebuwo ką daugiaus daryti, kaip per ugnį ir liepsną bandyti ieszkoti kito iszėjimo. Tas darbinįkams, nors su didelių wargu, bet pasisekė, nors keli isz jų gana sunkiai apdegė, o wienas apdegęs mirtinai. Mulai, maszinos ir wisoki įnagiai pražuwo ugnyj. Kaip sako, tos kastynės bus su wisu uždarytos ir jose daugiaus ne dirbs.

Kwailo sztukoriaus darbas.

INDIANOPOLIS, IND. Koksai puskwailis, sugriebęs dinamitinį patroną, pametė jį tyczia ant sztritkario szėnių ant Massachusets av. Atbėgęs ant tos wietos karas, kuriuom wažiawo su wirszum 50 pasažierių, sudawė į pamestą patroną ir tasai su neiszpasakytu smarkumu expliodawo. Karo ratai tapo pagadyti. Ant laimės, sunkiaus sužeistų pasažierių nėra, bet kelios moterys isz iszgaszczio apmirė ir iszpuolė ant ulyczios. Iki sziol nepasisekė surasti ano neiszmintingo sztukoriaus, kuris patroną ant szėnių pametė.

Iszalkę kareiwiai užpuolikais.

Brooklyne, N. Y. Atsiųstas czia ant perwežimo į Santiago wienas amerikoniszkos kariaunos regimentas susidedantis isz 800 negrų isz Kansas, pradėjo užpuldinėti ant saliunų, restaurancjų ir groserijų netoli South Ferry ir jas iszplėszė. Kareiwiai sako, kad nuo 24 walandų nieko ne walgė. Atsisakė jie sėsti ant laiwo paskirto ant perwežimo į Santiago, kol walgio ne gaus, kadangi to nieks iszalkusiems duoti ne norėjo, jie metė ginklus ir weržėsi į walgomų produktų pardawinyczias ir dang jų iszplėszė.

Neteisingi prekejai.

Prusuose jau seniai užtėmyjo, kad atgabenti isz Amerikos į Wokietiją miltai ne gryni kwietiniai, kaip priguletų, bet maiszyti su kornų miltais. Wokietijos randas iszdawė sawo muitinyczioms prisakymą tokių maiszytų miltų su wisu neįleisti. Mat godus ant uždarbio tuli neteisingi prekėjai naikina swetur pasitikėjima wisiems Amerikos prekėjams, o tas turi atsilieptiant wiso kraszto. Kitur tokius neteisingus prekėjus waldžios to paties kraszto baudžia, Amerikoj wienok prekystoj prisilaiko kitokios doros.

Nelaimes ant geležinkeliu.

WASHINGTON, IND. Du pasažieriniai trukiai susimuszė ant Evansville & Indianopolis ir Southern Indiana geležinkelio. Maszinistas Evansvilles trukio tapo ant wietos užmusztas, peczkurys gi mirtinai sužeistas, maszinistas ir peczkurys Southern Indiana trukio tapo teiposgi sunkiai sužeisti.

WARE, MASS. Netoli nuo czia susimuszė du geležinkelio trukiai. Prie to penki pasažieriai wieno trukio tapo ant wietos užmuszti. Sužeistų yra diktai.

Nelaime statant namus.

Philadelphioj, Pa. po nr. 475 ir 477 ant 5 ul. naujai statomų namų nugriuwo gzymsas ir sienos dalis ant dirbanczių darbinįkų, du darbinįku ir du praeiwiu užmuszė ant wietos, keturis darbinįkus mirtinai apkulė teip, kad nėra nė jokios wilties, kad jie galėtų iszgyti; apart tų, yra dar du darbinįkai užgauti nors sunkiai, bet nemirtinai. Žinoma, kad kaltė czia triobą statanczių kontraktorių, kurie, norėdami daugiaus uždirbti, silpnai ją statė.

Paskendo laiwas.

Atkakęs dabar į New Yorką pasažierinis Sztetino linijos garlaiwys "Norge", apreiszkė, kad pereitos sanwaitės subatoj, prie Newfoundlando krantų, laike tirsztos miglos jis susimuszė ant jurių su prancuziszku žwėjų laiwu "La Coquete" ir paskutinį pusiau perskėlė, nuo ko tas greitai paskendo, Trys žmonės spėjo užszokti ant "Norge", dar szeszis iszgelbėjo nusiųstos waltys, 16 gi žmonių, drauge su laiwu paskendo ir prigėrė.

Iszwaikytas plkninkas.

COLUMBUS, IND. Netoli szito miesto, girioj Dog Woods, susirinko apie 7000 žmonių ant apwaikszcziojimo farmerių szwentės. Netikėtai wienok užkilo baisi audra su wėtra. Wėtra laužė medžius, kitus isz szaknų iszrowė. To buwo susirinkusiems jau per daug, kas tikt galėjo, stengėsi isz girios pabėgti. Wėtros iszrautų medžių dwi moterys tapo mirtinai apkultos, lengwiaus užgautų pasirodė diktai.

Trukis su kareiwiais iszszoko isz reliu.

BIRMINGHAM, ALA. Ant Louisville & Nashville geležinkelio trukis wežantis kareiwius iszszoko isz rėlių ir isz dalies susidaužė. Du kareiwiai New Yorko regimento tapo ant wietos užmuszti, wienas mirtinai apkultas ir szeszi apkulti nors sunkiai, bet ne mirtinai. Kareiwiai, kaipo priežastį nelaimės, paduoda, kad trukis per greitai bėgo ant kelio užsisukimo.

Užnuodinti szaldanti saldumynai.

MIDDLETOWN, N. Y. Nuo teip wadinamo Ice Cream, pirkto wienoje pardawinyczioje, užsinuodino daug žmonių, trys isz tokių pasimirė, 20 gi dar gywi, bet isz to skaitliaus dar kelių daktarai ne pasitiki nuo mirties iszgelbėti. Wisi pasimirę ir apsirgę buwo mat swecziuose pas farmerį Jones, netoli Greenfield. Terp pasimirusių yra ir patsai farmerys waiszintojas.

Paskendo garlaiwys.

MACKINAW CITY, MICH. Garlaiwys "Superior", laike smarkaus wėjo, susidaužė prieszais Powerty Island ir paskendo su wisais taworais. Su juom prigėrė ir wisi ant jo buwę jurinįkai, taigi 14 žmonių. Apie iszgelbėjimą nors wieno isz jų nieko ne girdėt.

Isz darbo lauko.

¶ Darbai Amerikos tabako ir cigarų dirbtuwėse, kur dirba unijų darbinįkai, pradeda eiti geryn.

¶ NEW KENSINGTON, PA. Darbai czia ir wisose aplinkinėse eina gerai; darbo užteks wisur ant ilgai.

¶ Darbai Pennsylvanijos antracito kastynėse eina labai silpnai, darbinįkai ne uždirba nė ant maisto.

¶ ELWOOD, IND. American Tin Plate Co. dirba gerai wisose dalyse ir darbo turi užtektinai ant ilgo laiko.

¶ NEWPORT, KY. Darbai czianykszcziose dirbtuwėse wisur eina gerai, darbinįkų be darbo czia dabar nėra.

¶ NICETOWN, PA. Milvale Steel Co. prie sawo dirbtuwių statys naują dalį ir paskui priims daugiaus darbinįkų.

¶ Sztete Indiana neužilgio bus pastatyta dideli nauja stiklo dirbtuwė, stowės ji ant kooperatywiszko pamato.

¶ READING, PA. Griauja dabar seną czia buwusią geležies liejinyczią. Liejinyczia ta buwo wiena isz seniausių Amerikoj.

¶ ALLENTOWN, PA. Nuo seniai czia ėsanczius Caplay peczius su wisu iszardė. Ar jų wietoj statys naujus, dar nežinia.

¶ PORT ROYAL, PA. Darbai czianykszcziose kastynėse eina gerai, Port Royal Coal Co. reikalauja naujų darbinįkų.

¶ ALBARTIS, PA. Czianykszte Thomas Iron Co. ardo Lak Ridge peczius. Ar wietoj sugriautų statys naujus, dar nežinia.

¶ LACKAWANNA, PA. Czianykszczios Colebrook geležies dirbtuwės nežilgio pradės dirbti. Baigia jose reikalingus pertaisymus.

¶ NILE, OH. Darbai Falcono geležies dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad darbo užteks ant ilgai.

¶ NEW CASTLE, PA. Darbai czianykszcziose geležies dirbtuwėse wisur eina gerai ir yra wiltis, kad darbo užteks ant ilgai.

¶ BLAIRSVILLE, PA. Wisose czianykszcziose geležies dirbtuwėse dirba ir kaip duodasi girdėti, turi jos darbo ant wisos žiemos.

¶ BELLEFONTE, PA. Dirbtuwės Valentina Iron Co. dar szį mėnesį bus parduotos. Nežinia, ar tie, kurie jas nupirks, pradės jose dirbti.

¶ Centralia Collery, Pa., 6 mylios nuo Mt. Carmel, brekeris, kuris per 3 metus stowėjo, dabar pradėjo dirbti. Patilps tenai 1000 darbinįkų.

¶ MILWAUKEE, WIS. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse wisur dirba gerai, dirbtuwės turi diktai reikalawimų, todėl ir darko užteks ant ilgai.

¶ JOLIET, ILL. Wisose geležies dirbtuwėse, iszėmus kelių mažų dalių, dirba gerai. Rolmillis priėmė naują užmokesnio tabelę, todėl ir jame pradės dirbti.

¶ NEW YORK. 600 sztraikuojanczių mantelių siuwėjų sugrįžo prie darbo. Jie sztraiką laimėjo, kontraktoriai priwersti buwo iszpildyti darbinįkų reikalawimą.

¶ LANDSDALE, PA. Foenix Foundry Mfg Co. stato prie sawo dirbtuwių naujas dalis. Kaip tikt darbai prie to pasibaigs, ras darbą naujose dalyse diktai darbinįkų.

¶ HARRISBURG, PA. Penna Steel Co. dirbtuwės turi daug reikalawimų, dabar dirba jose su dwiem darbinįkų atmainoms. Isz wiso dirba dabar 5484 darbinįkai.

¶ TITUSVILLE, PA. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse neužilgio pradės statyti naują dalį; kaip tikt prie statymo darbai pasibaigs, priims prie darbo daugias darbinįkų.

¶ POTTSTOWN, PA. Czianykszczios blėtos dirbtuwės Ellis & Lessig Co., kurios buwo uždarytos dėl wisokių pertaisymų, pradėjo wėl dirbti. 200 darbinįkų gawo jose darbą.

¶ KENSINGTON, PA. Czianykszcziai ir tuli Pittsburgo kapitalistai susidėję paima girias ant salos Porto Rico, ant kurių kirtimo reikalaus darbinįkų isz Suwienytų Wieszpatyszczių.

¶ MARTINS FERRY, OH. Langhlino geležies dirtuwės tapo pagadytos ir jas reikėjo su wisu uždaryti iki ne taps wėl wiskas pataisyta, bet tas neilgai trauksis, neužilgio tose dirbtuwėse pradės wėl dirbti.

¶ CONNELSVILLE, PA. Czianykszcziai kokso pecziai dirba kaip ir pirma, žymesnių permainų nėra, bet pereitą sauwaitę dirbo mažiaus, dabar prie kokso peczių dirba tikt tris dienas ant sanwaitės.

¶ MUNCIE, IND. Wisos czianykszties dirbtuwės turi darbo užtektinai, wisose dirba gerai. Midland geležies dirbtuwėse dirba be perstojimo. Dirbtuwėse Indiana Iron Co. dirba su dwiem darbinįkų atmainom.

¶ ANDERSON, IND. Sztraikas darbinįkų czianykszcziose American Steel & Wire Co. dirbtuwėse traukiasi toliaus, kompanija nesutinka ant darbinįkų reikalawimo. Todėl tegul czia nieks ne keliauja darbo jieszkoti.

¶ PHOENIXVILLE, PA. Darbai czia eina gerai, ant wietos nėra darbinįkų neturinczių darbo, wisi dirba, kas tikt dirbti nori. Szwiežiai isz kitur atkakusiam darbinįkui lengwiaus czia gauti darbą negu kur nors kitur.

¶ FRANKLIN FORGE, PA. Darbai czianykszczioj akmenų skaldinyczioj eina gerai. Darbą gali gauti kiekwienas, kas tikt dirbti nori. Darbinįkai dirba czia ant kontraktų. Norinti darbo jieszkoti, priwalo atsiszaukti į Ganister Blair Co. Pa.

¶ Kokso pecziai West Virginijoj dirba geriaus, pastatė czia ir daugiaus peczių, seniaus gi buwę Wheelingo apskrityj beweik wisi dirba. Fairmounto apskrityj dirba teiposgi wisi pecziai. Upper Potomaco apskrityj dirba gerai. Apie Kanawha ir New River dirba mažai.

¶ WILMINGTON, DEL. Darbai eina neniekiausiai, darbinįkų be darbo yra mažai. Kas nori dirbti, tai darbą wis kur nors gauna. Szį metą musų mieste wisas ulyczias, kurios buwo grįstos su akmenimis, iszklojo akmeninėms plytoms. Prie to teiposgi diktai žmonių gawo darbą.

¶ Darbinįkai wisų stiklo dirbtuwių, prigulinti į darbinįkiszkas organizacijas, reikalauja pakėlimo už darbą užmokesnio ant 25%, taigi ant ketwirtos dalies to, ką jie dabar uždirba. Jeigu dirbtuwių sawinįkai ant to ne sutiks, darbinįkai ketina wisose Amerikos dirbtuwėse pakelti didelį sztraiką.

¶ ELGIN, ILL. Laikrodžių dirbtuwėse "Elgin National Watch Co" 120 laikrodžių dirbėjų pakėlė sztraiką; kadangi jie turi daug pritarianczių terp kitų darbinįkų, todėl ir kiti gal mesti darbą, tąsyk dirbtuwes reiktų su wisu uždaryti. Nesutikimai terp darbinįkų ir kompanijos užgimė už užmokesnį už darbą.

¶ PITTSBURG, PA. Darbai czianykszcziose geležies dirbtuwėse eina gerai. Totten & Hag Iron Co. turi daug reikalawimų. Carnegie kompanija dirbdina reikalingus daiktus prie geležinkelių dirbdinimo dėl Nicaraguos. Oliver Wire Co. dirba wisokius pertaisymus. Shiffler Brigde Co. stato naujas dirbtuwes Homesteade, PA.

¶ HAZLETON, PA. 100 kalnakasių Andenried ir Honybrook kastynių buwo pakėlę sztraiką užtai, kad kastynių užweižėtojai be jokios priežasties praszalino nuo darbo du prigulinczių prie unijų darbinįku. Kastynių užweižėtojas pagarsino tuojaus, kad jeigu darbinįkai ne sugrįž prie darbo, kastynės bus uždarytos iki pabaigai szių metų. Darbinįkai to pabugo ir sugrįžo prie darbo.

¶ Kelios didžiausios kompanijos, turinczios Amerikoj plieno dirbtuwes, sutwėrė didelį trustą, prie jo turės pristoti ir kitos plieno dirbtuwės, jeigu norės užsilaikyti. Kapitalas to trusto yra 75000000 dol. Su tėip susidraugawusiais kapitalistais tiesiog negalima bus iszlaikyti konkurenciją sawistowėms mažesnėms plieno dirtbuwėms, wisą plieno iszdirbystę ant wisų Amerikos plotų paims minėtas trustas.

¶ Pereitą sanwaitę Suwienytose Wieszpatystėse buwo isz wiso 170 nusibankrutinimai, pereitą gi metą, tą paczią sanwaitę buwo jų 223, Kanadoj buwo jų 26, pereitą gi metą 34. Amerikos prekysta kyla wis augsztyn, iszwežimas grudų į swetimus krasztus, pasibaigus pjutei Europoj, pasimažino, kwieczių prekės paskutinę sanwaitę sumažėjo ant 3c. už buszelį. Žymiausiai per paskutinę sanwaitę pasigerino darbai czewerykų ir czebatų dirbtuwėse; kitur žymių permainų nėra..

¶ PANA, ILL. Sztraikas unijų kalnakasių traukisi czia toliaus; kastynių sawinįkai jau parsitraukė negrus, kurie pradėjo dirbti po apgynimu szerifo ir jo pagelbinįkų. Wieną dalį negrų sztraikieriams pasisekė prikalbėti grįžti atgal ir pamesti darbą. Darbinįkiszkos unijos pažadėjo tiems negrams, kurie pames darbą, parupinti kelio kasztus ir walgį ant sugrįžimo atgal, bet szerifo žmonės, gazdinimais perszauti, werczia juos grįžti prie darbo. Isz to matyt, kad Panas szerifas, teip kaip sawo laike pagarsėjęs Martin, yra ne ant apgynimo teisybės, bet wien kapitalistų kastynių sawinįkų tarnas.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Chicagos parapijinės moksianės reikaluose.

Kada "Lietuva" pakėlė klausymą Chicagos parapijinės mokslainės, tikėjau, kad jisai greitai pasibaigs, kadangi dabar kowa wis tęsiasi, tai gal ir man daleista bus "sawo dwylekį įkiszti". Gal mano žodžiai daugeliui nepatiks, bet asz myliu teisybę, tad turiu sakyti tą, ką mislyju.

Asz czia noriu už Komitetą užtarti, bet ir kitų neapkaltinti. Žmogus yra isz duszios ir isz kuno, užtad reikalauja dwejopo auginimo ir iszauklėjimo, taigi kuno ir duszios. Apie iszlawinimą duszios Komitetas Chicagos mokslainės matomai, daug rupinasi ir tėwiszkos jų szirdys atminė, jog nieks teip jų waikelių nedažiurės, nieks teip gražiai jaunose szirdelėse sėklos dorybių nepasės, kaip tie tikri aniuolai sargai žmogiszkame kune, seserys arba minyszkos.

Užtai, kad "Lietuva" užmetė mokslainei negerą wedimą, wisi suszuko, jog tai neteisybė, jog seserys jų waikelius gražiai mokina: kalbėti poterėlius, gražiai bažnyczioje apsieiti, garbinti Wieszpatį Diewą, žodžiu, gražiai augina jų waikelius kaslink duszios. Garbė užtai Komitetui Chicagos mokslainės. Sėkime jaunose szirdelėse gerą sėklą, o rinksime gerą waisių. Bet.... nelaimingas tas, kad Komitetas Chicagos mokslanės, besirupindamas apie auginimą duszios, užmirszo apie neatskyriamą jų waikelių reikalą, taigi apie auginimą kuno ir proto. Ir czia jau, ant sawo nelaimės, nežinau kaip teisyti Komitetą, nes pagal mano iszmintį, czia "Lietuva" turėjo ne tikt teisybę, bet ir reikalą pakelti balsą, idant tą, anot Kunigo isz Garso, "skandalą" sulaikyti.

Lietuwiszkoje mokslainėje, už lietuwių pinigus, lietuwių waikus mokina mokintojos ne mokanczios lietuwiszkos kalbos!!! Tai yra tikras "skandalas". Mėgycziau ir czia teisyti Komitetą; pasakycziau, kad wiszta besirinkdama sau nakwynę, įlekia į wirszunę slywos ar wysznios, tai jai rodosi, jog ji teip augsztai, jog jau ir erelis augszcziaus pasikelti negali, teip lygiai ir Komitetas Chicagos mokslainės, kada moka skaityti ir raszyti, masto, užteks jeigu jų waikeliai teipgi galės į wirszunę wysznios įtupti. Bet kadangi dabar jau ir wisztos renkasi aukszteesnį medį, tad ir mes, pamatę mokėjimą lietuwiszkos kalbos isz protesto Komiteto priesz "Lietuvą", wienu balsu turime sakyti: "Mieli sanariai Komiteto, jus į wirszunę wysznios į tūpti galite, bet ne norėkite, kad ir jus waikeliai negalėtų augszcziau pasikelti"!

Ir už teisybę, kada senowėj, neturėdami mokslainių, sanariai Komiteto iszmoko nors teip raszyti kaip paraszė jie sawo protestą, pagirtinu tai buwo daiktu, bet dabar, kada turėdami sawo mokslaines, dėdame ant jų sawo skatiką, negalime niekados dalėisti, kad net tiek mokėdami lietuwiszkos kalbos kaip Chicagos Komitetas, mokytu mokslainėse lietuwių waikus lietuwiszkos kalbos, o ką gi galima pasakyti, jeigu tos seserys nė tiek musų kalbos nemoka?

Bet kad sziteip teisinu Komitetą, nesijutau, kaip wisą kaltę suwercziau ant kunigo Krawczuno. (Dowanok Broli! Priesz tawę kariauti ne noriu). Bet kad paketinau teisinti, tad tesysiu wisus. Lotyniszkas priežodis sako: nemo judex in sua causa, tad ir kunigas Krawczunas, užsiėmęs, kaipo kunigas, labiaus dwasiszkais reikalais, truputį nepatėmyjo stokos mokėjimo lietuwiszkoso kalbos sawo seseryse pats jos priderancziai ne mokėdamas, o tikėdamas, jog geriaus padaryti negalėjo, kaip padarė, negalėdamas buti judex in sua causa, negalėjo suprasti, ko ta "Lietuva" prie jo kabinasi.

Taigi dabar, kad wisus kiek galėdamas iszteisinau, daleiskite man paduoti sawo "projektą". Pažįstu asz mokslaines kelių wieszpatyszczių, kuriose yra seserys; Italijoje, Austrijoje, Prancuzijoje seserys turi ne tikt elementariszkas mokslaines, bet ir augsztesnes. Wisos tokiose mokslainėse mokina paczios seserys, bet jos wisos turi patentus randawus ant mokintojų augsztesnėse mokslainėse; Anglijoje ir Skotijoje teiposgi yra seserys mokslainėse, bet kad jos, neturėdamos atsakanczio mokslo, mokyti negali, užsiima tikt auginimu duszios, o laiko mokintojas ir mokintojus, kurie waikus mokina swietiszko mokslo.

Ar seserys Chicagos mokslainės turi dipliomus, asz to neklausiu, nes kad jos ir turėtų augszcziausią mokslą, tai wis gi nemokėdamos gerai lietuwiszkos kalbos, mokyti lietuwiszkoje mokslainėje negali.

Wisi mus laikraszcziai garsina, jog Chicagos mokslainė turi gana užtenkantį užlaikymą, tad guodotinas Komitete! Pasilaikyk seserys, tegul jos sėja jaunose szirdelėse gerą sėklą, tegul dažiuri, idant gerai augtų ir iszduotų gražų waisių dorybės, o prie jų paimk wieną ar daugiaus mokintojų, (Ant užlaikymo seserų ir swietiszkų mokintojų, prie dabartinio musų parapijos surėdymo, turto nepriteks. Gal but tikt arba nemokenczios lietuwiszkai minyczkos, arba swietiszkas mokintojas. Red.), tegul jie mokina tuo waikelius mokslo swietiszko, tegul mokina ir brangios lietuwiszkos kalbos, nes atsiminkite, jog žmogus per sawo pats kaltę nemokantis gerai sawo prigimtos kalbos yra iszgama.

Kunigas isz Europos.

Isz East St. Louis, Ill.

Gywena czia koksai lietuwys, M. Juszczius. Jis įsiskolino keliems boardingbosiams ir sawo draugams, su atidawimu skolos nesiskubino. Pereito utarnįko dieną, atsėmęs pėdę, jau namon nesugrįžo, kadangi jo czia laukė supinigais pareinant kreditoriai, bet iszdumė nežinia kur; kiti spėja, kad jis iszdumė į Chicagą.

Gywenimus tulų lietuwių pradėjo lankyti naktimis wagiliai, mat musų mieste szįmet netruksta wisokių dykaduonių walkatų.

21 d. Rugpjuczio susiprowojo czia tuli lietuwiai katalikai su protestonais, už kokius ten tikėjimiszkus dalykus. Mat už ką tuli musų broliai waidyjasi! Fanatiszka neapykanta terp katalikiszkos ir protestoniszkos bažnyczios jau seniai wisur isznyko, tikt mat terp mus isznykti negal. Apszwiestesni žmonės, ar jie butų katalikai ar protestonai, gerai žino, kad tikėjimiszki ginczai nieko gero negal atgabenti, jie wien pasėja neapykantą ir piktumus terp waikų wienos tautos; skirstymas lietuwių pagal jų tikėjimą yra labai wodingas tautiszkuose reikaluose, todėl jo griebiasi tikt apjakėliai nieko apie tautystę ne nuwokianti. Negerai ir neiszmintingai daro tie musų newa wadowai, kurie stengiasi palaikyti tikėjimiszkus nesutikimus terp lietuwių. Girdėjau, kad Chicagos lietuwiszkos parapijos prabaszczius net bažnyczioj žmonėms perskaitė "Lietuvoj" patilpusią korespondenciją apie uždėjimą lietuwiszkos protestoniszkos parapijos Collinsvillej, norėdamas priesz lietuwiszką wisuomenę apskųsti laikrasztį "Lietuvą". Man rodosi, kad platinimo fanatizmo ir tikėjimiszkos neapykantos, ką stengiasi daryti kun. Krawczunas, nieks isz iszmintingesnių lietuwių nepagirs!

M.

Nauja Draugystė.

Mes, lietwiai gywenanti Melrose Park, Ill. 23 d. Rugpjuczio 1898 m. uždėjome Pasilinksminimo Kliubą po wardu Algirdo. Isz syk prisiraszė keletas lietuwių ir iszrinko wyriausybę isz sekanczių ypatų: T. Pasczius prez.; J. Plasauskas, vice-prez.; N. Girdwainis, prot-sekr.; A. Sztukis, fin-sekr.; J. Augustaitis, iždin.; M. Kablaitis, iždo prižiurėtojas. Algirdo Pasilinksminimo Kliubas mokės sawo sanariams paszelpą ligoje, aprupins pagrabą mirusių draugų ir duos paszelpą likusiai po smert sanario naszlei. Szis Kliubas priima į sanarius kiekwieną dorą lietuwį ir nepaiso ant jo tikėjimiszkų pažiurų. Mieris Kliubo: užsiiminėt gražiais pasiliksminimais, o kada sawo iždė turės užtektinai pinigų, įsteigs lietuwiszką knigyną ir užsiiminės tautiszkais reikalais. Susirinkimai bus laikomi subatoms po 1 d. kiekwieno mėnesio, 7½ wal. wakare. po nr. 77 19th av. Melrose Park, Ill., ant kurio wisus lietuwius užkwiecziame atsilankyti.

N. Girdwainis, sekr,

Isz Glen Carbon, Ill.

Musų miestelyj lietuwiai, acziu Diewui, užsilaiko ramiaus negu pirma. Teisybė, yra czia dar paleistuwių lizdas pas wieną protestoną, bet nuo jų doresni žmonės szalinasi, ne tikt ne nori drauge gywenti, bet ir kastynėse nieks ne nori dirbti. Pas tą protestoną, nė joks doras žmogus negali užsilaikyti ilgiaus, jo skwerno laikosi wien gauja walkatų, paleistuwių, mėgstanczių wien paleistuwiauti, girtuokliauti arba prewotiesi. Szį kartą ir ta gauja užsilaiko ramiaus. Gal ir jie kada nors daugiaus proto įgaus.

Abromkis.

Vienatinė lietuwiszka APTIEKA. Mes siuncziam liekarstwas į wisur o ypatingai TRAJANKA. Prisiusk 65c. stampoms ar kitaip, o apturėsi. Reikale raszyk pas mus, o wisada roda su atsakimu apturėsi. Adresuok,

P. W. BIERSTEIN & CC,
Shenandoan, Pa.

Isz wisur.

‖ Wulkanas Wezuwius, pietinėj Italijoj, smarkiai pradėjo mesti ugnį, isz jo teka plati upė deganczio skystimo, kurisai iszdegino pakrantėj augancziąą kasztanų giraitę ir winyczias. Widuriniame kratere nuolatai girdėt expliozijos.

‖ Laikrasztis "Daily News" pranesza isz Windobonos, kad Nience, Kazimiero anglių kastynėse, netoli Schnewitz, Szlezijoj, wanduo netikėtai užliejo kastynes, kuriose dirbo 300 darbinįkų ir nė wienam isz jų nepasisekė iszsigelbėti.

‖ 12 d. Pjutės, mieste Kazaniuje, rytinėj Maskolijoj, siautė baisus gaisras, kurisai isznaikino 256 namų ir 138 negywenamų triobų; terp kitko sudegė: sentikių cerkwė, dwi kazarmės, Czernyszewo gelumbės dirbtuwė, alaus leidinyczia, moteriszka mokslainė ir geležinkelio dirbtuwės.

‖ Kaime Stara Detlanka, Tambowo gub., 20 d. Liepos užgimė baisus gaisras. Kadangi buwo smarki wėtra, ji ugnį platino į wisus krasztus su neiszpasakytu greitumu; į trumpą laiką su wisu iszdegė 193 ukės. Apie gelbėjimą žmonių turtų ne galėjo but kalbos, wiskas pražuwo liepsnoj.

‖ Anglijoj, Dewonszire, 18 d. Pjutės siautė smarki audra ir lytus. Dideli laukų plotai tapo wandes užlieti, ant jų dar nenuwalytus wasarojus isznaikino. Prigėrė ir keli žmonės. Kaip kur net telegrafų dratai apsemti ir jsis telegramų siųsti negalima. Geležinkelių trukiai teiposgi paliowė bėgioję.

‖ Kaime Iwanowska, Ufimo gub., rytinėj Maskolijoj, siautė baisus gaisras. Iszdegė czia su wisais gywentojų turtai 600 namų, taigi beweik wisas kaimas. Simbirsko gub. beweik su wisu iszdegė kaimas Porickaja. Czia ugnis isznaikino 320 ukių; ugnyje pražuwo ir suweżti sziumetiniai jawai.

‖ Indijoj, Kaini klonyj, prowincijoj Kumaan, siautė neiszpasakytai dideli twanai, kurie pagimdė kalnų nuslinkimus. Nuslinkęs nuo kalnų žemės szmotas sugriowė didelę alaus leidinyczią ir keletą kitų triobų. Spėja, kad buwę tuose krasztuose europiecziai wisi iszsigelbėjo, bet užtai cziabuwių indieczių daug pražuwo.

‖ Kaip paduoda laikrasztis "Nowoje Wremia", Bulgarijoj tapo rando iszduotas padawadyjimas, pagal kurį kiekwienas waikas wirsz penkių szeimynoj, kad ir ką tikt užgimęs, gauna nuo rando 20 frankų algos ant mėnesio. Tuom mat randas nori palengwinti szeimynoms turinczioms daug waikų jų užauginimą ir iszmaitinimą.

‖ Warszawos jeneral-gubernatorius iszdawė padawadyjimą, idant wisoki szildai ar tai pardawinyczių, ar rando biurų Warszawoj butų ne tikt maskoliszkoj, bet ir lenkiszkoj kalboj. Priderėtų iszduoti padawadyjimą Wilniaus jeneral-gubernatoriui, kad Lietuwos miestuose szildai butų ne wien maskoliszki, bet ir lietuwiszki ir tai lotyniszkoms literoms.

‖ 29 d. Liepos, mieste Samaroj, užsidegė gariniai malunai Baszkirowo. Ugnis užgimė nuo expliozijos miltų. Smarkumas expliozijos buwo teip didelis, kad maluno stogas tapo teip dailiai nunesztas, kaipi kad tai butų buwęs sudžiuwęs medžio lapas. Ugnis užgimė ant 7 maluno lubų, czia mat atsitiko ir expliozija. Dirbo toj dalyj dailidės, maluno darbinįkai ir dwi moterys, isz tų nieks neiszsigelbėjo. Ant rytojaus, kada degėsiai sziek tiek atszalo, griebėsi ieszkoti pražuwusių žmonių. Katile pritaisytame ant plowimo kwieczių rado kunus abiejų moterų, joms mat buwo paliepta katilą iszmazgoti. Isz wiso pražuwo czia 12 žmonių.

‖ Nikopoliaus — Marjupoliaus geležies dirbtuwėj, ant augsztutinių lubų atsitiko baisi expliozija, expliodawo mat kerosino rezerwoaras, wieną jo dalį numetė į szalį, kitą gi iszmetė augsztyn ir ta dalis sugriowė dirbtuwių stogą. Toj dirbtuwės dalyj, kur atsitiko expliozija, dirbo tąkart 9 darbinįkai, ant jų iszsiliejo degantis kerosinas ir uždegė drabužius, degdami leidosi jie laukan į netoli dirbtuwės ėsantį ligonbutį, kur ant galo deganczius drabužius užgesino ligonbuczio tarnai, o daktarai apžiurėjo apdegimus. Apart tų 9 labai sunkiai apdegusių, truksta dar trijų darbinįkų, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Apdegimai anų 9 darbinįkų, kaip sako ligonbuczio daktarai, yra labai pawojingi ir nežinia dar, ar juos galima bus nuo mirties iszgelbėti.

‖ Isz Warszawos raszo: wienoj priwatiszkoj gydinyczioj, pereito Sėjos mėnesio wieną dieną daktaras padarė aperaciją toj gydinyczioj patalpintai ligonei, atidarė jai pilwą. Operacija pasisekė gerai, bet daktaras pilwe paliko peilį, su kuriuom darė operaciją, mat užmirszo jį paimti. Potam ligonė, žinoma, jautė pilwe dar didesnius skaudėjimus negu priesz operaciją, todėl apleido gydinyczią ir kreipėsi prie kitų daktarų. Tie, negalėdami suprasti priežasczių pilwo skaudėjimo, dawinėjo wisokius waistus ir ant galo parodyjo jai keliauti į Ciechocinko gydanczias maudynes, bet ten jos sweikata smarkiai pradėjo eiti niekyn ir ant galo ji pasimirė. Tikt potam, daktarai pjaustydami kuną, persitikrino, kas buwo priežasczia ligos: mat pirmo daktaro užmirsztas peilis supjaustė pasimirusios pilwą, nuo to ji ir pasimirė.

Isz wisų Europos krasztų nesweikiausiai gywena maskoliai, per tai terp jų ir mirczių buwa daugiausiai. Maskolijoj kas metą ant kiekwieno tukstanczio gywentojų iszpuola po 32 mirtys, Prancuzijoj užtai jau ant tokio jau gywentojų skaitliaus tikt 22, Szwedijoj tikt 16, taigi tikt pusė to skailiaus. Maskolijos teiposgi ne wisuose krasztdose teip didelis mirczių skaitlius, didžiausią nuoszimtį mirsztanczių duoda tikri maskoliai, wakariniuose jos krasztuose mirszta daug mažiaus. Latwijoj ant 1000 gywentojų mirszta kas metą tikt 19, taigi mažiaus negu Prancuzijoj, Lenkijoj 23, Lietuwoj 27. Užtai grynai maskoliszkose gubernijose iszpuola 40—54. Tokio didelio mirsztanczių nuoszimczio niekur daugiaus nėra. Jeigu skaitlius maskolių nesimažina, tai tikt todėl, kad jie labai waisingi. Gal but, kad juos Diewas baudžia už neteisingumą jų garbinamų netikusių carų ir jų tarnų, už skriaudas, kokias turi kęsti ne maskoliszki gaiwalai; tų skriaudžiamųjų mirszta daug mažiaus.

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Italiszki laikraszcziai pranesza, buk iszradėjui telegrafo be drato, Marconiui, pasisekė padirbti dar swarbesnį negu jo telegrafas iszradimą. Naujas jo iszradimas yra paremtas ant tų paczių elektriszkų wilnių kaip ir telegrafas, tikt Marconi jas pritaikė prie naikinimo prieszų laiwų karės laike. Pagal laikraszczių pagarsinimą, Marconi galys kiekwieną kariszką laiwą su pagelba liuosų elektriszkų wilnių nuo 20 angliszkų mylių isznaikinti, ne reikalaudamas ant to nė kanuolių, kurios teip toli ne siekia, nors butų didžiausios, nė jokių explioduojanczių medegų. Paleidžia jis elektriszkas wilnis ant plieninių laiwo sienų, wilnys persigriebia liuosai per plieną ir uždega paraką ir kitokias ant laiwo ėsanczias medegas, bombas, torpedas, wiską, kas tikt gal explioduoti; juo laiwo sienos storesnės, juo expliozija smarkesni, juo geriaus galima laiwą iszardyti. Jeigu tai wiskas teisybė, ką laikraszcziai apie tą naują iszradimą garsina, tai dideli, storai apkaustyti, su didelėms braugiai kasztuojanczioms kanuolėms kariszki laiwai bus wisai ne naudingi, kadangi, kol jie priesz pamatys, arba kol galės prie kranto prisiartinti, galima bus juos paskandyti; szimtai ir tukstancziai milijonų rublių pinigų, užmokėtų ant padirbimo sziądieninių kariszkų laiwų wisų musų žemės wieszpatysczių bus lyg į balą įmesti, už brangius pinigus parengtos wisokių wieszpatysczių kariszkos laiwynės bus be jokios wertės, kadangi jas wienas, kur ant augszto kranto pasislėpęs žmogus, gali isznaikinti pirma, negu jį nuo laiwo galės pamatyti. Ant iszsiuntimo elektriszkų wilnių Marconi pasinaudoja isz dwiejų warinių dratų, kuriuos pritwirtina ar ant augszto bokszto, arba ant wirszaus laiwo stiebo, galus drutų galės nukreipti link laiwo, kurį nori isznaikinti. Ant padirbimo elektrikos wartoja elektrodinamiszką masziną, kuri pastatyta žemai. Kaip tikt pasirodo laiwas ant isznaikinimo paskirtas, Marconi paleidžia sawo masziną, galus warinio drato teip taiko, kad nuo jų einanczios elektriszkos wilnys turi užgauti plienines sienas kariszko laiwo, per jas pereina elektrika ir uždega sukrautas ant laiwo explioduojanczias medegas, kaip antai: paraką, dinamitą, bombas, torpedas, kurių expliozija turi iszardyti nors drucziausiai padirbtą laiwą.

Aukos.

Ant paszelpos užsitarnawusio rasztinjko:

p. W. Požingis pasaukawo	$ 1.00.
B. Lunas isz Philadelphios	1.00.
Juozas Pruselaitis isz Waterbury	1.00.
Juozas Jaszinskas	25c.
Isz wiso	$3.25.

"Lietuvos" redakcija priima ir tolesnes aukas. Kas duos daugiaus?

Į SKAITYTOJUS.

Kas užsiraszo laikrasztį "Lietuvą" ir užsimoka už wisą metą $2.00 prenumeratos, gauna prieto dowanas už 50c. wertės knigų. Knigas gali sau iszsirinkti isz musų kataliogo, kas kokias nori; kas neturi musų kataliogo, tegul atsiszaukia, o prisiųsime dykai.

Szias dowanas duosime TIK IKI NAUJU METU, po naujų metų jokių dowanų nebus. Dėltogi, kurie norite apturėti puikias dowanas, pasiskubinkik "Lietuvą" užsiraszyti ir už ją užsimokėti priesz naujus metus, nes po naujų metų jokių dowanų prie laikraszczio nebus. Kas yra "Lietuvą" skaitęs, tas supranta jos wertę, taigi tegul pasiskubina, pakol dowanos yra duodamos. Prisiųsdami pinigus, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
SUB-STA. 60, CHICAGO, ILL.

Seimas Sovereign Grand Lodge, I.O.O. F., Boston, Mass., nuo Rugsejo 19 iki 24.

Kad prie augszcziau minėtos organizacijos daugybė žmonių priguli, ir ant jos seimo į Bostoną szimtai delegatų važiuos, už tai Nickel Plate geležinkelis pardawinės tikietus į abi pusi už pusę prekės. Tikietai parsiduos 16, 17 ir 18 Rugsėjo ir bus geri ant sugrįžimo iki 30 Rugsėjo. Dėl geresnės informacijos atsiszaukite prie J. Y. Calahan, Gen'l Agent, 111 Adams st., Chicago. Telefonas Main 3389. (50)

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszczėtų, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perwažiuoja per marias; o prekės mus pigesnės kaip kitų. Kas norite laimingai perwažiuoti per marias, pirkite szifkortes "Lietuvos" redakcijoj. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

Mt Cramel, Pa. 22 d. Rugpjuczio, pasimirė Agota Czerniauskienė, 49 metų senumo, paliko didžiausiame nuliudime sawo wyrą su 8 waikeliais. Laidotuwės atsibuwo 25 d. Rugp. su miszioms. A. a. Agota Czerniauskienė paėjo isz Kraszlauskų kaimo, Gražiszkių parap. Suwalkų gub. Jos gentis ir pažįstamus užpraszo atsidusti prie Diewo už jos duszią. P. Bieliauskas.

NAMINĖ liekarstwa nuo wisokiu paprastu ligu yra gera: LEWIS'O Lietuwiszka TRAJANKA. Prisiusk 65c stampoms arba "money order" pas mus, mes atsiusim baksuką. Adresuok,
P. W. BIERSTEIN & CO.,
Shenandoah, Pa.

GEOGRAFIJA
ARBA
MOKSLAS APIE ŽEME.
II DALIS.

(Tąsa).

viszkų. Yra czia senovės Lenkijos karalių rumas, kuriame dabar gyvena jeneral gubernatorius. Isz Varszavos bėga geležinkeliai į visus krasztus, miestas yra ant kelio terp vakarinės ir rytinės Europos, todėl veda jis didelę prekystą. Pagal gyventojų skaitlių yra tai treczias miestas Maskolijoj, tikt Petersburgas ir Maskva turi daugiaus už Varszavą gyventojų. Atrą vietą pagal gyventojų skaitlių užima pavietinis miestas *Lodz*, su 400000 gyventojų, yra jame daugiausiai fabrikų, bei jų savininkai ir užveizėtojai daugume vokiecziai. *Lublin* su 50000 gyventojų, vienas isz seniausių Tenkijos miestų. *Plock*, ant Vislos, turi 35000 gyventojų. *Kelcziai*, nors ne didelis, bet dailus miestas. *Radom ir Kalisz* sostapilės tų paczių vardų gubernijų. *Ciechocinek*, su gydanczioms mineraliszkoms maudynėms. *Zamosc* seniaus buvo druta tvirtynė, dabar ji ne turi didelės vertės. *Cholm*, pavietinis miestas Tublino gub., jo pavietyj gyvena daugiausiai maskolių. *Bilgorai*, pagarsėjęs po visą Tenkiją isz dailumo savo moterų. *Ivangrod*, druta tvirtynė, *Novo Georgievsk*, teiposgi tvirtynė. *Petrokov*, sostapilė gubernijos to paties vardo, turi 25000 gyventojų. *Częstochov* su 25000 gyventojų, yra czia stebuklingas abrozdas Motinos Szvencziausios. *Nova Aleksandrija* arba *Pulavai* su augsztesne žemdarbystės mokslaine. *Sandomierz*, vienas isz seniausių Lenkijos miestų, netoli Austrijos rubežių, ant upės Vislos. *Dombrova* su labai turtingomis anglių kastynėms.

Finlandija užima pilną uolų ir ažerų augsztai iszkilusį krasztą į sziaurius nuo Finiszkos užtakos ir į rytus nuo Botniszkos; toliaus upė Torneo atskiria ją nuo Szvedijos.

Finlandijos iszkilimas užima plotą terp Sziaurinių Ledinių jurių ir užtakų Baltiszkų jurių Botniszkos ir Finiszkos. Jis yra pratęsimu Skandinaviszko iszkilimo, susideda, teip kaip ir Skandinaviszkas, isz granitų, tikt už jį žemesnis; augszcziausioj dalyj iszkilimas tasai pasikėlia iki 600 metrų arba apie 2000 pėdų augszcziaus jurių pavirsziaus. Augszcziausia jo vieta yra tai teip vadinami *Kalnai Manselke*, kitos iszkilimo dalys kur kas žemesnės. Iszkilimas iszgraužinėtos siauromis, bėganciomis paraleliszkai viena nuo kitos pailgomis slėnimis, lyg tarplysviais. Tose slėnyse yra daug ažerų besijungianczių terp savęs dideliais vandens puolimais. Skersai tų slėnių yra kaipi nupilti isz neiszpasakytai didelių akmenų ir uolų damai pasidarę isz gletczerų sunesztų akmenų ir uolų, damai tie palengvina žmonių susineszimus, jais bėga keliai ir takai.

Finlandija prigulėjo iki pereitam amžiui Szvedijai, paveržė ją Maskolijos ciecorius Petras Didysis. Daugumas gyventojų yra mongoliszkos kilmės *finai*, antrą vietą užima *Szvedai*, kurie tveria dalį apszviestunijos. Gyventojų kalbos yra dvi, taigi szvediszka ir finiszka, bet paskutini ima virszų. Visas Finlandijos gyventojų skaitlius yra 2½ milijono, taigi mažiaus negu Lietuvoj.

Žmonių apszvietimas stovi labai augsztai tame Finlandija stovi pirmose eilėse ne tikt Maskolijoj, bet visoj Europoj, apie kitas svieto dalis nėra nė ką kalbėti: ant 100 gyventojų Finlandijoj iszpuola 1 ne mokantis raszyti. Nors žemė ne vaisinga, oras czia szaltas, bet finai pasekmingai kariauja su gamtos ne prilankumu: sziauriniuose krasztuose jie minta apdirbdami medžius, akmenis ant triobų statymo, kuriuos gabena į užrubežius; Finlandijoj yra geležies ir vario kastynės. Upėse ir ažeruose yra daug žuvių, kurios ne mažam gyventojų skaitliui duoda maistą. Pietinėj Finlandijoj gyventojai užsiima žemdarbyste, ant padidinimo plotų tinkanczių žemdarbystei, darbsztus finai nuleidžia ažerų vandenis, gabena isz tokių vietų dumblą ant augsztesnių vietų, czia jį džiovina ir tokiu budu didina savo darbu plotus tinkanczius javų auginimu.i

Finus seniaus szvedai stengėsi paversti į szvedus, sziądien maskoliai bando juos į maskolius paversti, bet nežiurint ant tokių neprilankių sau aplinkybių, finai užlaikė savo kalbą, paproczius, tautystę, nuo szvedų perėmė vien protestoniszką tikėjimą, nuo maskolių gi jie nieko ne perėmė.

Nors Finlandija priguli Maskolijai, bet rėdosi pagal savo tiesas; maskoliszkas randas visaip stengiasi gyventojų tiesas sumažinti, bet iki sziol gyventojai mokėjo jas nuo susiaurinimo apginti. Urėduose ir mokslainėse yra vartojama szvediszka ir finiszka kalbos, maskoliszka dar czia ne įstengė įsiveržti, per tai maskolių urėdnįkų czia nėra, užtai ir rėda geresni negu Maskolijoj.

Gyventojai, apart žemdarbystės, kuri ne gal visų iszmaitinti, užsiima prekysta ir pramonėmis; Finlandijos iszdirbimai eina ir į kitus krasztus, užjurini prekysta teiposgi ne maža, finai turi diktai laivų, isz svetur parsigabena žalius produktus, kuriuos apdirba savo fabrikuose.

Finlandija susideda isz sekanczių gubernijų: didžiausia isz jų yra *Uleaborgo* gubernija užimanti visą sziaurinę dalį: toliaus į pietus yra: *Vazos*, *Kuopio*, *St. Michael*, *Abo-Bjoerneborgo*, *Tavasthuso*, *Nylando*, *ir Viborgo* gub., taigi mat Finlandiją tveria 8 gubernijos.

Svarbesni Finlandijos miestai yra jurių pakrantėse kur klimatas sziltesnis ir žemė vaisingesni, kur daug žmonių gali iszsimaityti isz žvėjonės ir prekystos. Svarbiausi Finlandijos tavorai gabenami į užrubežius yra medžiai, kuriuos isz vidurio kraszto sugabena į pajurių miestus, ant palengvinimo gabenimo medžių gyventojai nukasė daug kanalų jungianczių ažerus.

Prie Finiszkos užtakos, prie pabaigos Seimeninio kanalo yra miestas *Viborg*. Sostapilė Finlandijos yra mies- *Helsingfors*, su 80000 gyventojų, kariszkas portas, kurį apgina ant uolų padirbta tvirtynė *Sveaborg*. Helsinforse yra universitetas, vienu mokslu profesoriai skaito lekcijos szvediszkoj, kitų gi finiszkoj kalboj.

Prie Botniszkos užtakos, prie įėjimo į tą užtaką yra *Abo*, portinis miestas. Į vakarus nuo jo, tarpe Szvedijos ir Finlandijos yra *Alandiszkos* salos, szvedų apgyventos. *Vaza-Nikolaistadt*, siauriausioj vietoj Botniszkos užtakos, prie Quarken pertakos. Kadangi Finlandijos krantai kyla, todėl miestas Vaza, kurisai buvo pastatytas prie pats jurių, su laiku atsirado nuo jų toliaus, o jo vietoj prie pats jurių pastatė kitą miestą, Nikolaistadt ir tokiu budu isz senovės miesto Vazos pasidarė du miestai: Vaza ir Nikolaistadt. *Torneo*, prie įpuolimo upės to paties vardo į Botniszką užtaką, netoli poliariszko rato. Czia vasaros laike suvažiuoja daug didžturczių pažiurėti, kaip per isztisas dienas saulė su visu nenusileidžia.

Maskolija arba *Rosija* užima teip vadinamą Maskoliszką arba Rytinės Furopos žemumą, kuri traukiasi nuo sziaurinių Ledinių jurių sziauriuose iki Kaukazo kalnų ir Juodųjų jurių pietuose, nuo Uraliaus kalnų rytuose iki Finlandijos iszkilimui, Baltiszkų jurių ir iki rytinių szonų atžalų Karpatų kalnų vakaruose. Karpatai ne siekia Juodųjų jurių ir per tai Maskoliszka žemuma susiduria per teip vadinamus Karpatiszkai—Juodmarinius arba Dunajiszkus Vartus su Valachijos arba Rumunijos žemuma.

Pakrantės Sziaurinių Ledinių jurių turi daug iszsiszakojimų, czia giliai į kietžemį įsipjauja *Baltosios jures*, ypacz gi jų dalis *Kadalagiszka* užtaka ir *Czekiszka* užtaka, padaro jos du znaimiu pussaliu, prigulintį prie Finlandijos iszkilimo pussalį *Kolą* ir pussalį *Kanin*. Netoli pakranczių yra salos *Kalgujew*, *Vaigacz*, atidalytos nuo kietžemio to paties vardo pertaka ir *Nauja Žeme* arba *Novaja Zemla* per siaurą pertaką, teip kaip Australijos sala Nauja Zelandija, padalyta į dvi dali, ji atidalyta nuo salos Waigacz pertaka *Kariszkais* * *Vartais* vadinama. Vaigacz ir Nauja Žeme yra kaipi uždanga neiszleidžianti ledų isz Kariszkų jurių, jeigu tų salų ne butų, klimatas sziaurinių pakranczių rytinės Europos butų daug szaltesnis.

Sziaurinės Ledinės jurės ne labai tinka laivų plaukinėjimui, bet per ilgą laiką, kol Maskolija ne prisigriebė iki geresnių jurių, jos buvo tai vienaitinis užjurinis kelias Maskolijos; svarbiausios sziaurinių pakranczių Maskolijos jurės yra Baltosios, kurios giliai prisigriebia į kietžemį, pereina nevaisingų tundrų plotus. Tuom keliu Maskolija vedė užjurinę prekystą; prisigribė į tuos krasztus pirmiausiai anglijonai, kurie, iszplaukę jieszkoti perėjimo isz Sziaurinių Ledinių jurių į Didyjį oceaną, smarkios vėtros netyczia tapo nuvyti į Baltasias jures.

Apie pakrantes Baltiszkų jurių jau kalbėjome pirmiaus; prie Maskolijos krantų yra užtakos Botniszka, Finiszka ir Rygos. Isz salų: *Alandiszkos* salos uždaro nuo pietų Botniszką užtaką, salos *Dago ir Oesel* uždaro nuo sziaurių Rygos užtaką.

Pakrantės Juodųjų jurių yra vienodos, tikt per trikampes ir negilias *Azoviszkas* jures jos giliaus įsipjauja į kietžemį ir padaro *Krimo* arba *Tauridos* pussalį. Pussalis tasai, prisiartinęs prie ėsanczio isz kitos pusės pussalio *Taman*, beveik su visu atskiria Azoviszkas jurės nuo Juodųjų, pasilieka ant iszėjimo ir jų siaura *Kerczo* pertaka, pakrantės lygiai Juodųjų kaip ir Azoviszkų jurių, į rytus nuo įpuolimo Dnepero, vienodos, turi smulkius pussaliukus dalgiais arba kasoms vadinamus. Nė ant vienų, nė ant kitų jurių žymesnių salų nėra. Ant Juodųjų jurių, kadangi jos yra tikt pratęsimu Terpžeminių, kurių pakrantėse gyveno senovėj apszvieszcziausios tautos, žydėjo prekysta dar Christui ne gimus; jų pakrantėse buvo žydinczios grekiszkos kolionijos, kurios vedė prekystą su sziauriniais krasztais isz Lietuvos gaudavo gantarą, kuris tuose laikuose už brangiausią akmenėlį buvo laikomas. Viduriniuose amžiuose Juodųjų jurių pakrantėse buvo Genuos kolionijos, kurios per Azoviszkas jures, per upes Doną ir Volgą vedė placziausią prekystą su tautoms sziaurinės ir vidurinės Azijos. Vėliaus tuos krasztus užkariavo Totoriai ir Turkai, su kuriais Maskolija vedė kruvinas kares, kol apėmė sziaurines tų jurių pakrantes. Jurės tos vienok dėl Maskolijos turi ir savo ne parankumus, svarbiausi isz jų yra szitie: jurės tos žiemos laike prie sziaurinių, taigi prie maskoliszkų krantų užszala; antras neparankumas yra tas, kad pertakos jungianczios jas su kitoms jurėms yra svetimose rankose; todėl tai Maskolija stengiasi Dardanelių ir Bosforo pertakas paimti į savo rankas, už jas ji vedė kruvinas kares su Turkija, bet iki sziol dar vis jų ne gavo.

Pakrantės Kaspiszkų jurių teiposgi vienodos ir apart to, ypacz gi rytinės, beveik ne apgyventos. Pakrantės jų nuo įtakos Kumos iki įtakai Uraliaus turi smulkius, paveiksle tarplysvių ir lysvių iszsiszakojimus. Yra tai siauros juostos vandens, atidalytos viena nuo kitos teipjau siauroms pieskos juostoms, vadinamoms *bugrais*. Tikt rytinės pakrantės turi žymesnes užtakas, kaip antai *Miortwyj Kultuk ir Kara Bogaz* užtakas apimanczias *Mangiszlako* pussalį. Kaspiszkos jurės senuose laikuose buvo isz tikro jurėmis, dabar jos yra tikt didžiausiu ant žemės ažeru su surum vandeniu, labai seniai iszilgai rytinio szono Uraliaus kalnų jungėsi jos su sziaurinėmis Lėdinėmis jurėmis, tą rodo, kad Kaspiszkose jurėse ir sziądien gyvena jurių szunes ėsanti Ledinėse jurėse; iszilgai sziaurinio szono Kaukazo kalnų jos jungėsi ir su Azoviszkoms ir Juodomsioms jurėms, ką rodo, kad abiejose jurėse ir sziądien gyvena tų paczių veislių žuvys. Kaspiszkos jurės jungėsi su Juodomsioms pirma, negu tos paskutinės per įslugimą Bosforo susijungė su Terpžeminėmis. Pavirszius Kaspiszkų jurių netoli ant 100 pėdų yra žemiaus oceano. Vandenys jų ne teip surus kaip oceanų, nors turėtų but prieszingai, kadangi jos seniai atsiskyrė nuo kitų jurių. Vandens czia mat smarkiai garuoja užtakoj Kara Bogaz, pasilikusi druska nusileidžia vis ant dugno, iszsekus tai užtakai, bus czia turtingos druskos kastynės; druskos kastynės ir kitur ėsanczios yra vis ant vietos iszdžiuvusių jurių.

Kaspiszkos jurės palengvina Maskolijai susineszimus ir prekystą su Turano, sziaurinės Persijos ir su teip vadinamos Užkaukazijos krasztais.

Rubežiai ant kietžemio Maskoliszkos žemumos turi teiposgi diktai ne parankumų; rytinius ir pietinius jos rubežius padaro Uraliaus ir Kaukazo kalnai ir nors Uraliaus kalnai prie Kaspiszkų jurių nusižemina ir ne stabdo perėjimo, bet tie krasztai yra tirais, labai mažai apgyventais, todėl prekėjai isz to kalnų tarpo mažai naudojasi; per jį atkeliavo į Europą isz Azijos ten gyvenusios tautos, todėl tai tą tarpą ir vadina *Tautu Vartais*. Uraliaus kalnai nusižemina ir ties savo viduriu, tas tarpas yra jau daug parankesnis, kadangi ties ta vieta prisiartina viena prie kitos upės sistemo Volgos prie upės sistemo Obės, Siberijoj. Vakariniai rubežiai turi teiposgi daug ne parankumų: pietinėj dalyj Maskoliszką žemumą atskiria nuo Austrijos sunkiai pereinami Karpatų kalnai, nuo Szvedijos atidalina ją szalti mažai apgyventi sziaurinės dalies Finlandiszko iszkilimo krasztai; parankiausios vietos susineszimams isz Maskoliszkos žemumos su kitais Europos krasztais yra tai teip vadinami *Prievislio vartai*, terp Karpatų Baltiszkų jurių ir *Juodmario vartai*, terp Karpatų ir Juodųjų jurių.

Kaip jau paminėjome, Maskoliszką žemumą, arba Europėiszką Maskoliją, apart jurių, apie kurias jau kalbėjome, apsiauczia kalnai: nuo pietrytų *Kaukazo*, nuo rytų atidalina žemumą *Uraliaus* kalnai, kurie yra rubežiumi terp Europos ir Azijos, nuo sziaurvakarų Finlandijos iszkilimas ir nuo pietvakarių Karpatų kalnai; apie tuos paskutinius kalnus pakalbėsime placziaus.

(Toliaus bus)

Isz spiritisų darbų.

Nuo ne seniai atsirado teip wadinami spiritistai, kurie, kaip sako, ant sawo susirinkimų parsikwieczia dwasias pasimirusių žmonių, kaip kada gi su dwasioms net gali kalbėti. Ar tą jie atlieka su prigawyste, ar be prigawystės, mes apie tai tuom tarpu ne spręsime. Terp teip wadinamų spiritistų važinėjanczių po swietą buwo gana prigawėjų, daugelio tokių prigawystes susekė, todėl ilgai nieks jiems ne norėjo tikėti; dabar jie teiposgi turi daug priesziniųkų, bet skaitlius spiritistų wisokiuose krasztuose pasidaugino, didesniuose miestuose yra jų draugystės, iszleidžia jie sawo laikraszczius, prie jų priguli ir prigulėjo tuli mokslinczіai, kaip antai angliszkas istorikas Karleil ir fizikas Kruks, tų niekaip jau už prigawėjus paskaityti ne galima.

Ne kalbėsime czia apie pamatus spiritizmo, tikt apie teip wadinamas dwasias, kurios atsilanko ant jų susirinkimų. Kas yra tos dwasios, mes ne apsimame spręsti. Buwę ant susirinkimų pasakoja ir apraszo apie tokius žingeidžius apsireiszkimus, kad ir mes pasiryžome apie juos nors trumpai musų skaitytojams praneszti. Pakalbėsime pirmiausiai apie teip wadinamą dwasių atsilankymą. Wiskas, ką spiritistai wadina dwasiomis, gal apsireikszti ne matomos žmogaus akims, bet jės atmusza jauslios fotografiszkos kliszės, atmusza teiposgi ne aiszkiai, bet wisgi paweikslėliai turi sziokį tokį panaszumą į žmogų; gal but jos ir matomos, paweiksle panaszaus į žmogų dulkių arba gazų stulpo, arba ir wisai aiszkios niekuom nesiskirianczios nuo paprastų žmonių. Tokios kaip paskutinės dwasios waikszczioja, sėda kam isz susirinkusių ant kelių, duodasi sawę paswerti, palieka szmotelius sawo drabužių, kalba ir tt.

Ant paszaukimo tokių dwasių reikalingas yra teip wadinamas medium, taigi ypata tinkanti ant tarpinįkawimo ir parkwietimo dwasių, galybę tokią turi ne wisi žmonės, bet tikt parinkti, ant to tinkanti. Užmigus tokiam medium, atsilanko dwasios.

Kiekwienas buwęs ant spiritistų susirinkimų ir pamatęs tokius apsireiszkimus, gali nužiurėti prigawystę ir nužiuri pirmiausiai aną medium arba tarpinįką, kad tai jis tas wisas sztukas dirba, ypacz, kad paprastai toksai medium buwa atskirtas nuo susirinkusių.

Wisus tuos apsireiszkimus su prigawyste atlikti, koki pasitaiko spiritistų susirinkimuose, reiktu jau didesnio mikluno negu tai galima suprasti.

Ant praszalinimo wisokios abejonės ir nužiurėjimo, lygiai pats spiritistai, kaip ir jų prieszai pasistengė atimti aniems tarpinįkams terp gywų ir dwasių galėjimą imti dalywumą patiems tuose žingeidžiuose apsireiszkimuose. Todėl tai, užmigus tiems tarpinįkams arba mediumams, juos pririsza wisokiais budais prie kedės, kad jie ir pasikrutinti negalėtų, mazgus užpeczėtyja, laiko už rankų ir už kojų, užsiuwa į maiszą, priraiszioja su siulais ir juos perweria per ausis, sujungia su wisokiais elektriszkais aparatais, kurie persergėtų susirinkusius, jeigu medium nors truputį pasikrutintų, perweria plaukus per skylutes sienos teip, kad kitoj pusėj susirinkę galėtų juos matyti, wienu žodžiu, padaro wiską, kas tikt galima, ant nedaleidimo medium iszeiti isz to kambario, kur jis užmigdytas ir ant nedaleidimo jam pasikrutinti. Nežiurint ant to wisko, susirinkę kitame kambaryj jauczia ne tikt dasilytėjimus ne matomų rankų, jeigu wiskas atsibuwa tamsoj, bet tankiai mato ta srankas, kaip kada pasirodo ir wisas žmogus paweikslas, kaip kada tikt weidas, kaip kada paweikslai toki neaiszkus, pasidarę kaip isz miglos, kaip kada gi teip aiszkus, kad iszrodo kaip gywi. Kaip kada susirinkę mato aną nežinomą dwasią draugе su tarpinįku. Bet ne wienas gali pasakyti, kad tai teip tikt rodosi, kad tai yra tikt haliucinacija? Kad tai ne haliucinauja, parodo tą atmuszta fotografija ant aprukyto stiklo, ant popieros ir tt., fotografiszkas gi aparatas į haliucinacijas ne įpuola. Apart to yra ir kitas budas nedaleidžiantis prigawyszczių, budas tas yra tai nuėmimas kwarmų nuo rankų, kojų atsilankanczių teip wadinamų dwasių, kwarmos tos buwa isz parafinos.

Ant nuėmimo tokių kwarmų nuo wisokių kuno dalių atsilankanczių dwasių daro sziteip. Pripila du kokius nors indus wandens: wieną szaltu, kitą gi karsztu. Į paskutinį įdeda parafinos, kuri sutirpsta ir karszto wandens pawirszius užsidengia stora sutirpusios parafinos eile. Jeigu įkisztį parafiną ranką ir paskui ją į kiszti į szaltą wandenį ir tą padaryti kelis kartus, tai ant rankos užsidės stora kwarma kaipi pirsztinė isz parafinos. Nuimti tokią pirsztinę nuo kwarmos, ypacz jeigu pirsztai suriesti, negalima, nesulaužus jos wisos. Jeigu isz tokios kwarmos norime turėti pawidalą rankos, užtenka į ją pripilti gipso ir paskui wiską įdėti į karsztą wandenį, parafina nutirps ir pasilieka tikras raukos pawidalas. Paweikslai rankų atlietų isz tokių parafininių pirsztinių teip teisingai ir gerai iszpuola, kad tokias galima padirbti tikt su pagelba sudedamų kwarmų ir tai reikia gerai iszlawinto skulptoriaus. Tarpinįkai gi arba mediumai buwa gerai apžiurėti ir jie tokių kwarmų turėti prie sawęs negal. Kiekwienas isz jus pats supranta, kad tokią pirsztinę, kokia pasidaro ant rankos, įkiszus ją į sutirpusią parfiną, jai sukietėjus, nėjokiu žinomu mums budu negalima nuo rankos nuimti nepagadinus jos; ant nuėmimo czielos reikia, kad ranka isztirptu, kas wėl su gywa ranka atsitiktі negal. Tas galėtų atsitikti wien tąsyk, jeigu turėtume ranką isz tirpstanczios wandenyj medegos, kaip antai isz ledo arba cukraus, kuri iszimta isz parafinos ir įdėta į wandenį galėtų isztirpti ir paskui pasiliktų tikt parafinini pirsztinė. Galima dar užmesti, kad medium atnesza jau nuimtą tokią pirsztinę ir paskui ją įmeta į szaltą wandenį. Tą, jeigu jis padarytų, tai prigawystę tuojaus susektų, kadangi priesz susirinkimą parafiną pasweria ir paskui wisada swarbumas pasilikusios inde, pridėjus prie to anas rankų kwarmas arba pirsztines, kurių kaip ant kokio susirinkimo "dwasios" palieka po 20 ir po daugiaus, wisada sweria tiek jau, kiek isz pradžių swėrė įdėta į wandenį parafina. Kaip tas gal atsitikti, jau negalima to suprasti. Ansai medium, nors ir butų liuosas, į teip umą laiką, nors ir turėtų reikalingas prietaisas, niekaip ne įstengs tiek pridirbti wisokių kuno sanarių, kiek randa inde su szaltu wandeniu; reikia pridurti, kad nepasitaiko, niekada kad dwi tokios pirsztinės arba pancziakos butų wienodo didumo, buwa jos wisokios, mažos ir delės.

Ant praszalinimo prigawyszczių, taigi kad į indą su szaltu wandeniu tarpinįkas arba medium arba koks jo draugas negalėtų nieko įdėti, paprastai tą indą uždengia ir užrakina su nupintu isz sukryžiawotų dratų dangcziu teip, kad wiską widuryj galima matyti, bet užtai per tą dangtį nieko negalimą įkiszti. Nežiurint ant to wisko, nulietas ir tai nepagadytas rankų, arba kitų kuno sanarių kwarmas wisgi randa szaltame wandenyj. To jau niekaip negalima iszaiszkinti, kaip tai wiskas gali atsitikti.

Ant tokių spiritistų susirinkimų atsilankanczios dwasios palieka ne tikt parafinines wisokių kuno sanarių kwarmas, bet aiszkiai susirinkusiems pasirodo wisa žmogysta, kaip kada tamsoj, kaip kada gi gerai apszwiestame kambaryj. Isz lauko tokia žmogysta niekaip įeiti negal, kadangi durys buwa užrakytos, langai uždaryti. Taigi klausymas, kaip ji gali czia atsirasti? Galima sakyti, kad teip susirinkusiems gal tikt rodytiesi. Jeigu but teip, tai ant fotografiszko aparato kliszės nieko ne butų, tuom tarpu tasai aparatas atsakancziai pritaisytas atmusza fotografiją atsilankusių dwasių.

Prancuzas teplorius Tissot apraszo, kaip ant wieno isz tokių susirinkimų, užmigdžius garsų sawo laike tarpinįką arba medium, Edlingtoną, atsilankė paweikslas jaunos merginos, kurią ne tikt teplorius gerai pažinojo, bet ją my lėjo, ji numirė porą metų priesz tai. Paskui pasirodė ir Edlington. Kadangi kambaryj buwo tamsu, abudu tie paweikslai žibėjo. Po tulam laikui plyszo lyg muilo burbulai ir prapuolė.

Kitame atsitikime, garsus angliszkas fizikas Kruks nuo galwos tokios atsilankiusios dwasios nukirpo pluoksztelį plaukų, nuėmė fotografiszką paweikslą paczios tos dwasios ir medium ir pasirodė, kad dwasia wissai ne panaszi buwo į medium'ą.

Draugе su tokioms dwasioms nepanaszioms į medium, buwa ir teip, kad miegant medium, pasirodo ir jo kitas paweikslas. Toki dwigubi paweikslai pasirodo kaip kada ne tikt ant spiritistų susirinkimų.

Į wieną moteriszką mokslainę netoli Rygos tapo parkwiesta isz Prancuzijos mokintoja Saget niekuom, rodosi, nesiskirianti nuo kitų žmonių. Po kokiam laikui užtėmyjo, kad wiename ir tame pat laike ėsant naujai mokintojai wienoje wietoje, ji pasirodo ir kitur. Du paweiskslai mokintojos kaip kada pasirodydawo wiens szale kito ir mokslainėj laike lekcijų, kaip kada gi ir toliaus. Wieną kartą besimokinanczios mergaitės susirinko kambaryj, kurio durys buwo atidarytos į daržą, jos matė mokintoją darže kwietkas skinant. Ant syk ant wieno isz tuszczių kedžių atsisėdo kitas jos paweikslas, tuom tarpu skinanti kwietkas pabalo, lyg apsirgo, paweikslas sėdintis ant kedės darėsi wis aiszkesniu. Drąsesnės mergaitės pribėgo prie kedės ir bandė dasilytėti sėdinczios ant kedės mokintojos, bet persitikrino, kad kunas ne daro rankoms pasiprieszino, iszrodo lyg butų padarytas isz szydų arba kitokios ne stangios medegos. Paskui isz palengwo antras paweikslas isz nyko ir tąsyk kitas, ėsantis su kunu sode atsigawo, susidrutino. Saget nieko nežinojo apie sawo pasirodymus dwiejose wietose, antro sawo paweikslo ji pati niekada ne matė. Ta jos ypatybė, taigi galybė pasirodymo dwiejose wietose buwo jos nelaimė, kadangi per tai ji niekur negalėjo wietos palaikyti. Isz minėtos mokslainės ją teiposgi praszalino, kadangi praplitus žiniai apie tokius apsireiszkimus, tėwai ne norėjo sawo dukterų į mokslainę leisti. Panaszus atsitikimai buwo ir kitur, tokią galybę turi mat ne wien minėta prancuzė.

Kaip tą wiską iszaiszkinti?

Draugyscziu Reikalai

Teatras ir Balius.

CHICAGO, ILL.

Dr-tė Panų Szw. Marijos P. Rażanczawos turės teatrą ir balių ant nedėlios, 11 Rugsėjo (September), Szw. Jurgio parapijos salėje, kurs prasidės 7 walandą wakare. Žaislė teatro yra naujai paraszyta, kiekwieną isz žiurėtojų užims. Grajys muzika Dr-tės Dowido Karaliaus. Tikietai ant pryszakinių sėdynių po 35c., ant wisų kitų sėdynių po 25c. Dėlto gi wisus lietuwius ir lietuwaites užpraszo ant tos gražios zabowos pasirengti. Su guodone. Dr-tė Panų Sz. M. P. R.

Nedėlioj, 11 Rugsėjo 1898 m. 1 walandą widurdienio, Draugystė "Teisybės Mylėtojų" laikys sawo mėnesinį susirinkimą, Salėje L. Ažuko, 3301 Auburn avenue, Chicago. Ant kurio wisi sanariai turi pributi, bus atlikti labai swarbus dalykai. Už nepribuwimą bus uždėta bausmė pagal konstituciją. Teiposgi užpraszome ir norinczius pristoti į musų Dr-tę, įstoimas $1.00

Su guodone, WYRIAUSYBE.

Draugystė Apweizdos Diewo pranesza wisiems Chicagos lietuwiams, kad pigus už $.100 įstojimas bus iki czwertmetiniui susirinkimui, kurs atsilaikys 25 d. Rug-ėjo, 1898 m. Dėltogi wisus norinczius įstoti į draugystę užkwieczia pasiskubinti; kas nori įstot už $1.00, tegul ateina ant mitingo 25 Rugsėjo, nes paskui įstojimas bus wėl pagal konstituciją. K. Kunca, prez. J. Krasauskas, sekr.

Nedėlioj, 4 dieną Rugsėjo, '98 m. Dr-tė "Liuosybės" laikys sawo mėnesinį susirinkimą salėje L. Ažuko, 3301 Auburn ave., ant kurio bus apswarstomi labai swarbus dalykai. Ant szio susirinkimo priwalo pributi wisi tos draugystės sanariai. Teiposgi yra užpraszomi dori wyrai lietuwiai ant prisiraszymo, kurie nori už pigią mokestį įstoti.

Su guodone,

DR TE LIUOSYBES.

Susitwėrė "Demokratiszka Lyga".

Chicagos lietuwiszki demokratai, ant sawo susirinkimo laikyto 27 d. Rugpjuczio, sutwėrė "Demokratiszką Lygą" ir iszrinko sziuos wirszinįkus: Juozas Arlofas—prez., Jurgis Armonas—vice-prez., K. Witkus—sekr. Ant uždėjimo minėtos Lygos buwo delegatai isz 7, 8, ir 19 wardų. Antrą mitingą turės 3 d. Rugsėjo, ant kurio užpraszo kitus wisus Kliubus pributi ir prisidėti prie naujos Lygos.

Lygos Komitetas.

Subatoj, 3 Rugsėjo, 8 walandą wakarė, salėje Liaudanskio, 3301 S. Morgan st., "Lietuwiszkas Republ. Susiw". laikys sawo susirinkimą reikale ateinanczių elekcijų. Ant susirinkimo prakalbės F. Karch ir kiti. Dėltogi delegatai isz wisų lietuwiszkų kliubų yra užkwiecziami pributi

Su guod., J. J. Jauksztas, sekr.

Nedėlioj, 4 Rugsėjo, 7 walandą wakare, salėje K. Szemaiczio, 632 S. Canal st. "Liet. Republ. Kliubas Algirdo" 7tos wardos laikys sawo pusmetinį susirinkimą, ant kurio wisus lietuwius užkwieczia pributi.

Wyriausybė.

Pirmas Balius!

Chicagos naujai susitwėrusi "Demokratiszka Lyga" turės sawo pirmą balių subatoj, 1 d. Spalių, 1808 m. salėje Ruhls, 222 W. 12 st., arti Halsted, ant kurio grajys puiki muzika, o salė dideli ir graži, taigi galima bus gerai pasilinksmyti. Balius prasidės 7½ walandą wakare. Įženga wyro su pana 25c. Karai 12tos ul. dawėž prie pats salės durų. Wisus lietuwius ir lietuwaites užkwieczia atsilankyti.

Lietuwiai Demokratai.

Balius! Balius!

New Britain, Conn. Subatoj, 10 Rugsėjo, 7 walandą wakare, ant salės Tai, Lietuwiszka parapija turės sawo balių. Pelnas isz baliaus eis ant statymo klebonijos. Dėltogi wisus lietuwius užkwieczia atsilankyti.

Komitetas.

Nickel Plate exkursijain Bostoną.

Tikietai parsiduos ant trukių iszważiuojanczių isz Chicagos 16, 17 ir 18 Rugsėjo už $19 į abi pusi ir bus gėri ant sugrįžimo net iki 30 Rugsėjo. Teiposgi pigios prekės į wisus rytinius miestus. Miegojimui prirengti karai net į Bostoną ir New Yorką. Prekės pigesnės kaip ant kitų geležinkelių. Atsiszaukit arba raszykit prie J. Y. Calahan, Gen'l Agent, 111 Adams st., Chicago. Telefonas Main 3389.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....53c.
Prusiszkos markės po.....24½c.

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 30c ant paczto kasztų.

Pigigai iszsiųsti per "Lietuvos" redakciją greicziausiai suwaikszczioja ir niekada negali pražuti, nes, mes siuncziame per bagocziausias bankas ir kiekwieną siuntinį asekuruojame.

Neužmirszkite, kad 16, 17 ir 18 Rugsėjo bus exkursija į Bostoną Nickel Plate geležinkeliu už $19 į ten ir atgal. Tikietai ant sugryžimo bus geri iki 30 Rugsėjo, 1898. Telefonas Main 3389.

(61)

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo brolio, Kazimiero Gudauskio, kurs dirbo ant geležinkelio. Turiu prie jo swarbu reikalą. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot man žinią ant szio adreso:

Andrew Gudauskis,
Feeding Hills, Mass.

Pajieszkau Jurgio Buroko ir D-ro Jono Staniszewskio. Burokas gyweno E. St. Louis, Ill. Yra swarbus reikalas. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duot man žinią ant szio adreso:

B. Lunas,
3260 Edgemont St. Philadelphia, Pa.

Pajieszkau Antano Sereikos, isz Kauno gub., Panewežio paw., Naujamieszczio parap., Niaukonių sodžiaus. Turiu į jį labai swarbų reikalą. Teiksis duot žinią ant szio adreso.

Benediktas Andresziunas,
952 33rd st. Chicago, Ill.

Pajieszkau Antano Okso, isz Kauno gub., Panewežio paw., Oksų kaimo; pirmiau gyweno Mahanoy City, Pa. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso. Geo. Nakrosz
Box 126, Girardville, Pa.

Knigu Kataliogas.

Knigos swietiszkos intalpos.

Anima Vilis, naujausia ir gražiausia pasaka, kurią skaitytojas atsidžiaugt negales.....75c
Abecela geriause mokintuwe del waiku . 20c.
Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buwo sudže Wieszpaties Jezaus.....50c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 19 gražių pasakaicziu.....15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro 10c.
Anegdotai iszsitarimai ir pataries isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu" " 5c
Apleka Diewo.....$1.00
Aliute dukte kunigaikszczio Kerniaus, nauja ir graži pasaka.....50c
Aple kalbu pradžia ir tikros rodos del apsisaugojimo nuo neprietelių wedanczių isz tikro ir iszganingo tikejimo kelio in prapulty. Czia raszejas nurodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos pasina, nurodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiausiai neprietelių, kurie stengiasi ją isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprietelių apsisaugoti . 10c
Arielka yra nuodai pasinanti isz girtybes. Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo, kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti. 30c
Baltas Karžigis (eiles).....50c
Birutes dainos " " 10c
Budai gydymo. Daktariszka knyga.....40c
Diewaitis, apyaska szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negirdėjo. Preke " " " $1.00
Dainu skrynele " " 20c.
Dewoniszkiu kryžius (isztyrimas apie Dewoniszkiu kaimo kryžiu) 10c
Du brolių pieszinys isz turku kares su maskoliais 3c
Duonos pieszkotojai (apyaska) . . . 35c
Du pulkus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku . . . $1.00
"Dirwa" medega S. Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gyweniimas Simanoba Daukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ką weike ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu gražu straipsniu Preke 80c
Etnoliogiszkos smulkmenos . . . 25c
Egle žalcziu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilis 1362 m., du pulkus dramai paraszyti Aleksandro Gužuczio 25c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo 10c
Gywenimas Stepo Raudnosio pasakos 15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra 50c
Graži waiku knygele " " " 10c
Istorija Europos su mapoms . . . 50c
Istorija gražios Katrukos " " 10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje 30c
Istorija gražios Magelenos . . . 20c
Istorija septyniu Mokytoju . . . 50c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. Parasze Zanawykas. . . . 40c
Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima . 25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražus straipsniai isz ukinikystes . 5c
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus . . .50c
K. Donelaiczio rasztai 40c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentume.....10c.
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu, del wyru " 25c.
Kaip izytie pinigus ir turta . . . 10c
Kaip apsigini nuo koleros ir kiti naudingi skaltymai 10c
Kas telsybe tai nemelas pulkios apysakeles isz lietuwiu gywenimo " . . 15c
Kristijonas Duonelaitis " " 10c.
Kas yra, o kas bus " " 10c.
Krumpliu Jonas pasaka " " 10c.
Kinai ir kaip jie gywena.....10c
Kelios istoriszkos dainos. Czia talpinasi labai gražios ir swarbios dainos apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdyne ir tt. 10c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma. 10c
Kelstutis, tragedija 5se aktuose ant loszimo teatru 20c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. Pusl. 64 10c
Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai. 10c
Lietuwiszkas Albumas. Czia talpinasi pawei kslai (abrozai) garsingu lietuwiszku rasztiniku, lietuwos merginu, moteriu, waikinu iszeniu, teipgi paweikslai Liet. Susiwienijimo delegatu ir žymesniu Amerikos lietuwiszku bažnycziu.....50c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienožinsko. Labai gražios dainos 20c
Lietuwiai amžiu žiudunuose Czia talpinasi ypatingai pirmiejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui 5c
Lengwas budas pacziam per sawes pramoktie rasztie, del nemokancziu . . . 10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur suriuktos, apie keturi szimtai dainu " $2.00
Lietuwiszkas sziupinis " . . . 5c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai . 50c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas, ... 15c.
Lietuwiszkas lementorius wokiszkoms litaroms preke 20c
Lietuwnyku bei Lietuwos nusidawimai, wokiszkoms litaroms. 35c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto, dwi dideles knygos, kožna po $1.50, syklu abi.....$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai virti walgius ir atsakancziai westi kukne 20c
Lietuwystes praeitis, dabartis ir ateitis . 25c
Medejo pasakojimas. Sai knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trims abrozeliais. 10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskolial persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias 10c

Pigiai ant parandawojimo Sztoras su basementu ir stone. Geras biznis ant buczernės, grosernės, ar kitokio biznio, wietoje lietuwių ir lenkų apgywentoje.

Atsiszaukite pas:
Chielewski, 3301 Laurel st.

(16—9)

Chas. Baltrukonis.

Pristatau Draugystėms wisokius reikalingus daiktus, tai yra: **Spilkas, Kukardas, Juostas, Karunas** ir wisus kitokius dėl Draugyszczių reikalingus daiktus. Prekės pigesnės kaip wisur. Kas ko reikalauja, atsiszaukite pas manę, o priduosiu jums prekes dykai. Adresas:

CHAS. BALTRUKONIS,
67 N. Leonard St.,
WATERBURY, - - - CONN

Lietuwiszkas Saliunas

užlaiko gerą alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwiežiai atwažewusių į Chicagą. Prie to turi gerą sale dėl mitingu, szokių ir kitokių zabowų.

S. LELIASZIUS,
650 S Canal St., CHICAGO.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

POWSZECHNAWYSTAWA KRAJOWA 1894

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

838 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Lietuwiszka Aptieka,

257 Hanover St., Boston, Mass.

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų cziony kszeziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

UKININKAS, Lietuwos ukinįku laikrasztis, iszeina wieną kartą kas mėnesį, kasztuoja Prusuos ir Austrijoj 2½ markės, Amerikon prisiunėjant 4 markės arba 1 amer. dolierį.

VARPAS, literaturos, politikos ir mokslo, dwimėnesinis laikrasztis, kasztuoja Prusuos ir Austrijoj 3 auksinus, Amerikon ir kitur prisiunciant 4 auksinus (Markes).

Pinigus ir laiszkus į **Ukininko** ir **Varpo** redakcija siunciant reik toks adresas padėti:

J. LAPINAS,
Tilsit (Ost-Pr.) **Germany.**

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.
Nujima puikias Fotografijas, už tuzina tiktai
$2 00
Ant weselių ir kitokiu reikalu nujima Fotografijas kopuik ausei.

NOTARIJUSZAS.
CLAIM ADJUSTER.

F.P.Bradchulis

— UŽSIIMA —

wisokiomis prowomis ypacz priesz kompanijas už sužeidumus ir t. t.

Tukstanczei žmonių gauna rodas wisokiuose atsitikimuose.

Atsiszaukite pas sawo wiengenti:

F. P. Bradchulis,
3201 S. Halsted St. CHICAGO.

KAS ATSITIKO SU JONES? SU KOKIU JONES?
Ugi su Jones "The Shoe Man".
Dasižinok po nr.
824 Bank St.,
WATERBURY, CONN.

NAUJA DIRBTUWE

Bažnytinių Daiktų.

Turiu už garbę praneszti Gd. Kunigams ir guodot. Draugystėms, kad asz atidariau lietuwiszkai — lenkiszką dirbtuwę bažnytinių daiktų, iszsiuwinėjamų (haftų) artistiszkai szilkais ir auksu, kaipo tai: arnotų, kopų, badakymų, karunų ir Draugystėms ženklelių. Apstelewimus priimu nuo žemiausių iki augszcziausių. Nepasigirsiu kad asz dirbu pigiaus už kitus, bet kas mane darbus pamatys, pažins jų wertę.

Dėltogi meldžiu kaipo Guod. Kunigų teip ir Draugyszczių, kas reikalaujete gerai padirbtų wirsz minetų daiktų, teiksytės tokius pas mane apsteliuoti, o užtikrinu jogei busite užganėdinti.

Su guodone,
T. Andruszewiczaite,
115 W. Division St.
Chicago, Illinois.

Geriause Užeiga del Darbinyku pas

J. Danisewicziu,

768 Bank ir River Side Sts.
Waterbury, Conn.

Užlaiko geriausius gerymus; szalta Alu, seniausias Arielkas, Likierius ir kwepenczius Cigarus. Užkwieczia wisus atsilankyti. **Juozas Danisewiczius.**

TĖWYNĖS SARGAS

mėnesinis laikrasztis su paveikslėliais **Treczius metus**

stovi ant sargybos lietuvių tautos: szviesos, tikėjimo ir kalbos.

Kasztuoja ant metu $1.00

Pernykszczius ir užpernykszczius numerius galima gauti už **50c.**

Vienas numeris yra siuncziamas ant pažiuros uždyką.

Raszant reikia padėti adresą:
Rev. A. Kaupas,
1423 N. Main Av., Scranton, Pa.

"Vienybe Lietuvninku"

iszeina kas sereda jau 13-tas metas, Plymouth, Pa., ir pranesza svarbiauses ir teisingiauses žines isz Lietuvos ir visos pasaulės, talpina puikias apysakas bei kitus naudingus apsiszvietimui rasztus. **"Vienybė"** ant metų kasztuoja **$2,00** o ant pusės **$1.** Pinigai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pinigus reikia siųsti ant tokio adreso:

J.J. PAUKSZTIS & CO.
PLYMOUTH, PA.

M. A. Pawlauskas,

Dirba ir taiso wisokius daiktus isz auksso ir sidabro, teipogi taiso ir parduoda laikrodžius, laikrodelius, lenciugelius, žiedus, spilkas, muzikaliszkus instrumentus ir geriauses "Singer" siuwamas maszinas už pinigus ir ant iszmokescziu.

Szliubiniai Žiedai

isz geriausio aukso, nuo 56 iki 72 probos **nuo $3 iki $6.**

Kam koki daiktai yra ant greito reikalingi, padarau juos ant palaukimo per walanda. Prekes mano yra pigesnes negu wisame Chicagos mieste. Ateikite ir persitikrinkite. Su guodone,

M. A. PAWLAUSKAS,
24 Foreman St., Cleveland, O.